

7. Afhandlingen maa ikke averteres eller udkomme i Handelen før 5 Dage, efter at den er afleveret til Universitetet.

8. Med Hensyn til Kjendelsens Erlæggelse, Stedet for Forsvaret, Antallet af Afhandlingerne samt eventuelt Paaskrift paa disse henvender Doktoranden sig paa Universitetets Pedelkontor.

2. Dispensationer med Hensyn til Erhvervelsen af Doktorgraden.

Ved kgl. Resolution af 13de November 1902 blev det tilladt Cand. theol. *Søren Hansen* at disputere for den filosofiske Doktorgrad, uanset at han kun havde opnaaet Hovedkarakteren Haud illaudabilis primi gradus til sin Embedsexamen. Konsistorium bemærkede ved Andragendets Indsendelse til Ministeriet, at det filosofiske Fakultet havde udtalt, at det, da Ansøgeren ved sin prisbelønnede filosofiske Afhandling skjønnes at have godtgjort sin almindelige videnskabelige Modenhed saavel som Indsigt i sit specielle Fag, mente at maatte anbefale, at det tillodes ham at indlevere en Afhandling for den filosofiske Doktorgrad.

— Ved Skrivelse af 9de Februar 1903 meddelte Ministeriet Mag. sc. N. N. Tilladelse til at disputere for den statsvidenskabelige Doktorgrad. Ansøgningen var anbefalet af de matematiske, statsvidenskabelige og juridiske Professorer.

3. Andre Afgjørelser.

Efter det filosofiske Fakultets og Konsistoriums Indstilling bemyndigede Ministeriet ved Skrivelse af 8de Juni 1903 Fakultetet til at tilkalde midlertidig Docent, Dr. phil. *Vald. Vedel* som 3die Censor ved Bedømmelsen af en indkommen Afhandling for den filosofiske Doktorgrad om „Den moderne Moliërisme“.

VI. Akademiske Højtideligheder.

Reformationsfesten højtideligholdtes Torsdagen den 20de November 1902. Talen*) holdtes af Professor, Dr. phil. & jur. H. Høffding. Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Samme: Filosofiske Problemer. 84 Sider (med 6 Sider Noter). 8vo.

Festen i Anledning af Hs. Maj. Kongens Fødselsdag fejredes Tirsdagen den 21de April 1903. Universitetets Rektor, Professor, Dr. phil. & jur. H. Høffding holdt Talen**). Indbydelsesskriftet indeholdt en Afhandling af Samme: Om nogle religionsfilosofiske Arbejder fra den nyeste Tid. 83 Sider (med 3 Sider Noter). 8vo.

VII. Videnskabelige Samlinger og Anstalter.

1. Universitetsbibliotheket.

Efter at der for Konsistorium i Februar 1903 var blevet rejst Spørgsmaal om Muligheden for at holde Universitetsbibliotheket aabent paa Tider,

*) Trykt i „Nordisk Universitetstidsskrift“. 1903. 8vo.

**) Trykt i „Tilskueren“. 1903. 8vo.

hvor det kunde være tilgængeligt for Klasser af Befolkningen, som ikke kunne benytte det paa sædvanlig Tid, blev der igjennem et af Konsistorium nedsat Udvalg, bestaaende af Professorerne, Dr. med. C. Bohr, Dr. phil. Kr. Erslev og Dr. jur. Jul. Lassen forhandlet med Overbibliothekar, Dr. phil. Birket Smith om Muligheden for en Forlængelse af Eftermiddagstiden, f. Ex. til Kl. 10 eller for Adgang til Bibliotheket om Søndagen. Det viste sig, at det første Alternativ vilde være langt mere bekosteligt og tillige ikke saa tilfredsstillende for de Paagjældende som det sidste, og flere af Bibliothekets Assistenten erklærede sig villige til at komme tilstede om Søndagen. Overbibliothekaren erklærede sig herefter villig til at holde Bibliotheket aabent om Søndagen Kl. 10—1 under samme Former som om Eftermiddagen, saaledes at de Bøger, der ønskedes benyttede, maatte forlanges i Forvejen, og at de Bøger, hvortil der henvistes ved Folkeuniversitetsforelæsningserne, stillede jævnsides Haandbibliotheket. Udgifterne ved Bibliothekets Aabning i de 6 Vintermaaneder vilde udkræve en Bevilling af ca. 750 Kr.

Da det under Forhandlingerne i Konsistorium blev gjort gjældende, at en Foranstaltning som den ovennævnte nærmere maatte paahvile det store kgl. Bibliothek og eventuelt maatte overgaa til dette, naar det var kommet i Orden med sine Nybygninger og Indretning i disse, udbad Konsistorium sig under 6te Maj 1903 en Udtalelse fra Overbibliothar H. O. Lange om, hvorvidt han maatte tiltræde denne Anskuelse.

Fra Overbibliothekar Lange modtog Konsistorium derefter under 12te s. M. følgende Skrivelse:

„I Anledning af det ærede Konsistoriums Skrivelse af 6te Maj, hvori jeg anmodes om at udtale mig om Muligheden af at holde det store kongelige Bibliothek aabent til saadanne Tider, hvor det kunde være tilgængeligt for saadanne Klasser af Befolkningen, som ikke kunne benytte det til sædvanlig Tid, naar Bibliotheket er kommet i Orden i den nye Bygning, skal jeg herved udtale følgende.

Det, som der her er Tale om, er i Virkeligheden at gjøre et Skridt henimod at gjøre Bibliotheket til et Folkebibliothek, til hvad Englænderne og Amerikanerne kalde et „free public Library“. Jeg kjender disse fortrinlige Institutioner fra England og er intet Øjeblik i Tvivl om deres overordentlige Betydning som folkeopdragende Faktorer. Men samtidig tror jeg, at man ikke maa gjøre sig nogen Illusion om, at lignende Institutioner herhjemme kunne faa en lige saa stor Betydning som i de engelsk talende Lande; thi den Litteratur, der paa Modersmaalet kan stilles til ikke-sprogkyndiges Disposition i et dansk Folkebibliothek, kan jo ikke maale sig med den engelske Litteratur.

Dernæst tror jeg, at Opgaverne, der ere foreskrevne det store kongelige Bibliothek for den danske Litteraturs Vedkommende: at tjene Studierne og at være det nationale Depot, i hvilket den danske Litteratur opbevares til Efterverdenen paa en forsvarlig Maade, vanskelig lader sig forene med Opgaven at være et Folkebibliothek, hvor det brede Lag faar sin blotte Læselyst tilfredsstillet; Bibliotheket vilde derved tildels blive et

Underholdningsbibliothek, og hidtil har Bibliothekets Reglement forbudt Udlaan af rent underholdende Litteratur.

Endelig anser jeg det for at være en kommunal Opgave at drive Folkebibliotheker. Dette er ogsaa Opfattelsen i England og Amerika. Københavns Kommune har erkjendt dette og oprettet 7 Folkebibliotheker, der benyttes overordentlig meget. Det, der mangler, er en stor central Læsehal og et efter amerikansk Mønster uddannet Personale, der kunde drive Virksomheden efter moderne Metoder. Thi Beretningen for Aaret 1900 klager over, at Læsestuerne ere kun svagt besøgte, af kun 7800 Personer paa alle 3 tilsammen. Paa samme Maade maa Aarhus Kommune give et ikke ringe aarligt Tilskud til Driften af Statsbibliotheket i Aarhus for at afholde Udgifterne ved at holde Læsesalen aaben om Aftenen, hvorved betones, at denne Side af Statsbibliothekets Opgave ogsaa opfattes som en kommunal Opgave.

Det er mit Haab at faa de fornødne Bevillinger til at holde den nye Læsesal aaben fra 9 Morgen til 7 Aften, men jeg kan ikke tænke mig at holde Bibliotheket aabent om Søndagen allermindst paa den antydede Tid; Bibliothekspersonalet bør have deres Hviledag ubeskaaret ligesom andre Mennesker. Dette Standpunkt grunder jeg desuden paa den Erfaring, at Bibliotheket har et ikke ringe Klientel af kundskabs-søgende Arbejdere, der flittigt benytte *Udlaanet*, hvilket vistnok har større Betydning for dem end Læsesalen.

Jeg skal endvidere henvise til, at Bekostningen ved at holde aabent om Søndagen i nogle Timer vil blive urimelig stor i det nye Bibliothek. Det Resultat, der tilsigtes, kan langt billigere opnaas gennem de kommunale Folkebibliotheker, der ere aabne hver Søndag Eftermiddag 5—10 med fuld Tjeneste.

Thi endelig skal jeg fremhæve, at jeg anser Ordningen med, at der ikke kan fremtages Bøger, men at disse skulle bestilles i Forvejen, for en alvorlig Hindring for, at Foranstaltningen skal kunne faa virkelig Betydning; idet jeg selvfølgelig samtidig er paa det rene med, at fuld Bibliothekstjeneste om Søndagen er en Umulighed. Det Publikum, som man tænker paa, behøver netop megen personlig Vejledning og øjeblikkelig Hjælp fra Personalets Side, og i de færreste Tilfælde vil der blive Tale om at bestille Bøger i Forvejen.

Det forekommer mig, at den bedste Udvej vilde være, indtil de kommunale Folkebibliotheker faa en mere rationel Ordning, at Folkeuniversitetetsforeningen bevægede Bestyrelsen for disse til at henstille Exemplarer af de Bøger, der henvises til ved Forelæsningerne, paa de 3 Læsestuer, der ere tilgængelige 5 Timer hver Søndag.

Endnu maa det maaske være mig tilladt at fremkomme med en ærbødig Henstilling til det ærede Konsistorium om ikke at sætte denne Tanke ud i Livet. Gjør man først Forsøget, vil det være vanskeligt at gjøre Skridtet tilbage; den Opgave, der her haves for Øje, er ikke de to store Statsbibliothekers, men de kommunale Folkebibliothekers, og endelig vil Bekostningen ikke komme til at staa i noget rimeligt Forhold til de

Resultater, der ville opnaas, Resultater, der ville kunne naas bedre, billigere og rationellere gennem de kommunale Folkebiblioteker.“

Der er herefter ikke foretaget videre i Sagen.

— Ved kgl. Resolution af 17de April 1903 er der blevet tillagt Overbibliothekaren *Rang* i tredje Rangklasse Nr. 9 og Underbibliothekarerne Rang i 4de Klasse Nr. 4.

— Efter at 1ste Assistent ved Bibliotheket, Dr. phil. *D. Andersen* under 30te Januar s. A. var bleven udnævnt til Professor i indisk-østerlandsk Filologi, udnævnte Konsistorium under 25de Februar s. A. 2den Assistent, Cand. mag. *O. S. Jensen*, 3die Assistent, Cand. mag. *Alfr. Krarup* og Assistent ved Læsesalen i Eftermiddagstimerne, Cand. theol. *O. L. T. Jacobsen* til henholdsvis 1ste, 2den og 3die Assistent samt extraordinær Medhjælper, Cand. mag. *Balder Erichsen* til Assistent ved Læsesalen i Eftermiddagstimerne, alt fra 1ste s. M. at regne.

— Under 25de s. M. overdrog Konsistorium Ordningen af Tidsskrifternes Fremlæggelse i Professorernes Læsestue, hvilket Hver hidtil var blevet besørget af Dr. Andersen, til Underbibliothekar, Dr. phil. *S. Kr. Larsen*, fra 1ste s. M. at regne.

2. Den botaniske Have.

Efter at det ved botanisk Gartner ved Haven *Th. H. J. Friedrichsens* Afgang fra 1ste November 1902 ledigblevne Embede havde været opslaaet vakant med en Ansøgningsfrist af 3 Maaneder, modtog Konsistorium under 4de September 1902 fra Ministeriet de indkomne 9 Ansøgninger.

Konsistorium udbad sig en Erklæring fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet og modtog under 22de September s. A. Fakultetets Erklæring tilligemed en af den botaniske Haves Direktør udarbejdet Bedømmelse af samtlige Ansøgers Kvalifikationer.

I Skrivelse af 2den Oktober s. A. til Ministeriet indberettede Konsistorium, at det havde valgt Havebrugskandidat *Axel Lange* til den ansøgte Post, og anbefalede, at dette Valg indstilledes til allerhøjeste Approbation.

Ved Skrivelse af 16de Oktober s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at Havebrugskandidat *Axel Lange* under 15de s. M. allernaadigst var blevet beskikket til *botanisk Gartner* ved Universitetets botaniske Have fra 1ste November s. A. at regne.

— Ved Skrivelse af 15de November 1902 meddelte Ministeriet i Anledning af et af Konsistorium anbefalet Andragende fra Havens Direktør om Tilladelse til Salg af en Del *Dubletter fra Havens Bibliothek*, saaledes at Indtægten ved Salget kom Bibliotheket til gode, at Ministeriet havde anmodet Overbibliothekaren ved det store kgl. Bibliothek om at udtage saadanne Dubletter, der maatte have Interesse for dette Bibliothek eller for Statsbibliotheket i Aarhus, og at der af Overbibliothekaren var blevet udtaget til det store kgl. Bibliothek 2 Bind og til Statsbibliotheket i Aarhus 10 Bind. Iøvrigt bifaldt Ministeriet, at der disponeredes over Dubletterne paa den i Andragendet omtalte Maade.

3. Det zoologiske Museum.

a. Forhøjelse af Assistancesummen og Medhjælpssummen for Museets 2den Afdeling og extraordinære Bevillinger til 2den og 3die Afdeling.

Fra Museumsraadet for Universitetets zoologiske Museum modtog Konsistorium under 10de Juni 1902 2de Ansøgninger fra Bestyreren af Museets 2den Afdeling, *Inspektør Levinsen*, dels om Oprettelsen af en ny Assistentplads ved Afdelingen, dels om ekstraordinært Tilskud til Glas og Spiritus.

Med Hensyn til Ansættelsen af en Assistent bemærkede Inspektør Levinsen, at Museets 2den Afdeling utvivlsomt var den, der i Henseende til Bearbejdelsen af sit Materiale stod længst tilbage, og dette Misforhold steg Aar for Aar, efterhaanden som Samlingerne forøgedes. Først og fremmest skulde han henpege paa det Faktum, at Hovedmassen af Afdelingens Samlinger aldrig havde været endelig ordnet og bestemt og derfor i høj Grad trængte til en tidssvarende Behandling. Kataloger vare hidtil kun udarbejdede til visse Afdelinger af Echinodermerne og til de nordiske Orme. Af de store Samlinger, som i de sidste 25 Aar vare tilgaaede Afdelingen, havde dennes videnskabelige Kræfter væsentlig kun kunnet beskæftige sig med de danske og nordiske Dyreformer, medens Hovedmassen af de fra Udlandet hidrørende Dyreformer havde maattet henstilles i Magasiner. Dette gjaldt saaledes om store og værdifulde Samlinger fra Østasien, som periodisk indsendtes af Skibsførere og Funktionærer i store nordiske Telegrafselskabs Tjeneste, og som i deres nuværende Tilstand var en død Skat for Videnskaben, medens en Bearbejdelse af dem kunde blive til Ære for vort Museum og vort Land. Længst tilbage i Henseende til Bearbejdelse og Ordning stod vor Svampesamling, vor Koralsamling og vor store Konkyliesamling, hvilken sidste alene vilde kunne beskæftige en Række Konkyliloger for Livstid. Foruden Bestyreren var Afdelingens eneste videnskabelige Kraft Cand. mag. A. Jensen, hvis Arbejde endnu i en Række Aar vilde være bundet til Bearbejdelsen af de nordiske Bløddyr, navnlig til Bearbejdelsen af de store Samlinger, der vare hjembragte af Ingolf-Expeditionen. Bestyreren havde i en Række af Aar været fuldt optaget af Museets store Samlinger af recente og fossile Bryozoeer og vilde endnu i en Aarrække have fuldt op at gjøre med Bearbejdelsen af store Partier af de Samlinger, som vare gjorte under Ingolf-Expeditionen, de østgrønlandske Expeditioner og Dr. Mortensens Expeditioner til Færøerne og til Siam. Med Hensyn til Afdelingens Assistancesum maatte gjøres opmærksom paa, at denne ikke engang forsløg til at lønne den nødvendige manuelle Hjælp, idet der til denne yderligere maatte anvendes 200 Kr. aarlig af Afdelingens Annuum, 760 Kr. Forholdene stillede sig just nu saa heldige, at en dygtig og paalidelig Zoolog kunde faas, nemlig Mag. sc. W. Lundbeck, idet denne Videnskabsmand, som hidtil havde været Sekretær ved Dansk Fiskeriselskab og Redaktør af dette Selskabs Blad, i Anledning af Bestyrelsesskiftet i dette Selskab var blevet opsagt til Nytaar. Mag. sc. Lundbeck, hvem Inspektør havde betroet Bearbejdelsen af den store Svampesamling, som var hjembragt af

Ingolf-Expeditionen, havde nylig fuldendt et anseligt Arbejde over en Del af denne, og hans Kundskaber til denne Dyregruppe vilde saaledes kunne faa direkte Anvendelse ved en Ordning og Bestemmelse af Afdelingens hele Svampesamling. Senere maatte han saa udvide sine Studier til saadanne Dyreafdelinger, hvis Ordning og Bearbejdelse var mest paatrængende nødvendig. Han maatte eventuelt ansættes med en aarlig Lønning af 1400 Kr.

Inspektør Levinsen ansøgte derhos om en ekstraordinær Bevilling til Afdelingen paa 1500 Kr., dels til Dækning af en Gjæld paa 1200 Kr., i hvilken Afdelingen i Løbet af faa Aar var kommen for Glas og Spiritus, dels til Anskaffelse af en ny Glasbeholdning til Anvendelse i den nærmeste Tid. Grunden til det ekstraordinære store Forbrug af de to nævnte Varer var først og fremmest Ordningen og Bearbejdelsen af de betydelige Samlinger, som vare hjembragte af Ingolf-Expeditionen, og som utvivlsomt for Havdyrenes Vedkommende vare de største, der nogensinde vare tilgaaede Museet. Desuden vare i de senere Aar store Samlinger hjembragte af Dr. phil. Mortensen fra Færøerne og fra Siam, ligesom Kaptain Suenson havde skænket Museet en betydelig Samling fra Østasien. Hovedmassen af disse Samlinger var, som af alle andre Samlinger af Havdyr, der tilgik Museet, tilfaldet dettes 2den Afdeling. Da den Spiritus, i hvilken disse Havdyr oprindelig vare opbevarede, maatte erstattes af ny, og de i større Indsamlingsglas og andre Beholdere hjembragte Dyreformer under den endelige Ordning maatte fordeles i Tusinder af større og mindre Glas og Tuber efter de enkelte Arters Størrelse, medførte den fremskridende Ordning af det hele, store Materiale, som endnu vilde strække sig over en Aarrække, en stadig, aarlig, ekstraordinær Merudgift til Glas og Spiritus. Værdien af et enkelt Glas kunde undertiden gaa op til 25 Kr. Da Afdelingen af sit Annum, 760 Kr. aarlig, maatte anvende 200 Kr. til manuel Assistance, og den resterende Sum kun med Nød og næppe kunde slaa til under almindelige Forhold og under den Forudsætning, at intet anvendtes til Indkjøb af Naturalier, kunde det med Sikkerhed forudsiges, at saa længe Bearbejdelsen af Ingolf-Expeditionens Materiale vedvarede, vilde Afdelingen med sine nuværende Indtægter være ude af Stand til at afholde den med de nævnte Samlingers Ordning forbundne aarlige Merudgift, og Bestyreren henstillede derfor, at Afdelingens Annum for en Aarrække, t. Ex. for 5 Aar, forøgedes med 300 Kr. aarlig. I de 17 Aar, i hvilke han havde været Bestyrer af Museets 2den Afdeling, havde denne kun 2 Gange faaet en ekstraordinær Bevilling, en Gang til Indkjøb af Fotograf Riises vestindiske Konkyliesamling, 400 Kr., og en anden Gang til Anskaffelse af nogle Skabe; Afdelingen var hidtil kommen ud af det med sine smaa Midler, endskjønt den kort efter hans Ansættelse med Ministeriets Tilladelse optog en Gjæld paa 1000 Kr. til Indkjøb af Etatsraad J. Collins danske Konkyliesamling, hvilken Gjæld afbetaltes i Løbet af 5 Aar.

Museumsraadet anbefalede Inspektør Levinsens Ansøgninger og fremhævede med Hensyn til Andragendet om Oprettelsen af en ny Assistentplads, at Museets 2den Afdeling omfattede langt det største Tal af for-

skjellige Dyregrupper og de videst forskjellige Dyregrupper, nemlig alle saakaldte „lavere Dyr“ med Undtagelse af Leddyrene, d. v. s. Dyrerækker saasom Bløddyr, Pighude, Sækdyr, Bryozoer, Armfødder, Ledorme, Hvidorme, Coelenterater, Havsvampe, Urdyr (Foraminiferer), af hvilke flere vare overordentlig omfangsrige. Den langt overvejende Del af disse Dyreformer var Havdyr, en Omstændighed, som havde medført, at den nyere Tids virksomme Undersøgelse af Havets Dyreverden baade ved planmæssige videnskabelige Expeditioner og ved interesserede Privatmænds Indsamlinger i særlig Grad havde forøget netop denne Afdelings Indhold; de senere Aars betydeligste og omfangsrigeste Forøgelser vare ubestridelig tilfaldne denne Del af vort Museum, og det samme vilde gjælde den nærmeste Fremtid. Tillige krævede i og for sig den store Mangeartethed i Afdelingens Indhold Anvendelsen af flere videnskabelige Kræfter alene til den rent museums-mæssige Bearbejdelse. Men Afdelingen havde kun én fast Assistent, den konkologiske Medhjælper, og hans Arbejde ved den var udelukkende knyttet til Bløddyrsamlingen. Muligheden af at lønne videnskabelig Medhjælp udenfor Museets eget Personale til Fremme af Bestemmelses- og andet Museumsarbejde for de øvrige Dyrerækkers Vedkommende var udelukket derved, at ikke blot hele den ringe Assistance-sum, men endog en Del af Annuet gik med til at lønne det rent manuelle Arbejde, idet Afdelingen end ikke havde nogen fast ansat Konservator, saaledes som den dog indtil 1885 i Virkeligheden havde. For Tiden maatte derfor 2den Afdeling betegnes som den Del af Museet, der ubetinget var uheldigst stillet med Hensyn til videnskabelig Medhjælp. Saafremt Ministeriet maatte billige Oprettelsen af den ansøgte Plads, til hvilken Museet efter Raadets enstemmige Mening i allerhøjeste Grad havde Trang, vilde denne Plads formentlig være at besætte paa samme Maade som den konkologiske Medhjælperplads, d. v. s. af Museumsraadet efter Indstilling af vedkommende Afdelings Bestyrer, ligesom ogsaa Lønnen formentlig burde være den samme som for den konkologiske Assistent, 1400 Kr. aarlig.

I en efter Konsistoriums Anmodning afgiven Erklæring af 12te August 1902 bemærkede *Universitetets Kvæstor*, at han hvad angik Oprettelsen af en ny Assistentplads ved Museets 2den Afdeling ikke kunde have noget at bemærke imod den herfor fremsatte Begrundelse. Med Hensyn til Opnaelsen af den fornødne Lønning indtil 1400 Kr. for denne Assistentplads bemærkede han følgende. Ifølge en fra Ministeriet hertil fremsendt Gjenpart af en Skrivelse fra Museumsraadet til Konsistorium af 13de September 1900 havde Raadet angaaende Tilendebringelsen af Arbejdet under 3die Afdeling med Ordningen af den danske Insektsamling, hvortil Ministeriet ved Skrivelse af 5te Juli 1878 havde bifaldet, at der aarlig anvendtes 1000 Kr., udtalt, at Afdelingens Bestyrer kan meddele, at merbemeldte Ordning vil kunne afsluttes i *Løbet af 2—3 Aar* (saaledes understreget i den modtagne Gjenpart). Der kunde være Spørgsmaal om at lade disse 1000 Kr., naar de saaledes blev til Raadighed, gaa af i den til fremmede Insekters Ordning ved Finansloven for 1901—1902, jfr. Rigsdagstidende 1900—1901 Tillæg A. Sp. 1141—42, foreløbig for 5 Aar givne Bevilling eller ogsaa om til fremmede Insekters Ordning tillige at anvende

disse 1000 Kr., der som en Del af den ifølge Universitetets Lønningslov fastsatte samlede Medhjælpssum for Museumsraadet ere til Raadighed for Ministeriet uden Henvendelse til Rigsdagen. Overfor denne var der imidlertid ikke i det anførte Sted i Rigsdagstidende fremsat nogen Hentydning hertil. Naar der da nu viste sig at være en ved ophobede nye Sendelser fremkommen stor Trang til en ny Assistentplads ved 2den Afdeling, syntes det naturligt at anvende de ledigblevne 1000 Kr. til Lønningen for en saadan Plads, ligesom de i 1878, efter tidligere at have været anvendte til Lønning for den da afdøde Konkylolog Mørck, bleve bestemte til Lønning af det paatrængende Spørgsmaal, som da laa for, nemlig Ordningen af den væsentlig ved Schiøttes Gave tilvejebragte danske Insektsamling. Herimod vilde det end ikke kunne indvendes, at Oprettelsen af den nye Assistentplads derved vilde blive udskudt i Tiden, thi paa Finanslov vilde den ikke kunne opnaas inden 1ste April 1903, medens de 1000 Kr. ifølge Inspektor Meinerts foranførte Meddelelse maaske allerede vilde blive til Raadighed i September Maaned 1902 og antageligt i hvert Fald i samme Maaned 1903. At ogsaa den ud over de 1000 Kr. fornødne Lønning for den nye Assistent maatte kunne tilvejebringes uden Henvendelse til Rigsdagen, kunde ikke anses for umuligt. I den Henseende savnedes imidlertid en Oplysning. I sit Andragende meddelte Inspektor Levinsen, at han til manuel Hjælp anvendte af Afdelingens Annuum 200 Kr. aarlig — hviket var rigtigt — og fremdeles Afdelingens Assistancesum, men denne opgav Inspektor til 600 Kr., medens den dog ifølge Ministeriets Resolution af 25de Februar 1899 indtil videre var forhøjet til 800 Kr. og faktisk var udbetalt med dette Beløb.

I en under 19de September 1902 afgiven Erklæring bemærkede *Museumsraadet*, at det maatte udtale sig imod den af Kvæstor foreslaaede Omflytning af fornævnte 1000 Kr. paa dette Tidspunkt og i det foreliggende Øjemed. For det første havde Forholdene ved 3die Afdeling væsentlig forandret sig, siden fornævnte Erklæring af 13de September 1900 blev afgivet, hvilket nærmere fandtes fremstillet i den af Raadet indhentede Udtalelse af Afdelingens Bestyrer, til hvilken Raadet skulde henwise. Det forekom herefter Raadet, at der endnu, i hvert Fald udover September 1903 og formentlig i et længere Tidsrum, vilde være fuldt Brug for disse 1000 Kr. ved 3die Afdeling til Arbejder indenfor den danske entomologiske Samling, og at Forholdene ved Afdelingen for Øjeblikket stillede sig paa noget lignende Maade som i 1886, da Spørgsmaalet om disse Midlers Overgang til 2den Afdeling sidste Gang var under Overvejelse, jfr. Univ. Aarb. f. 1887—88 S. 377 ff., særligt S. 339. Ministeriet bestemte dengang, under 1ste Juni 1886, at de 1000 Kr. skulde forblive ved 3die Afdeling, og stillede Forslag om at forhøje Museets samlede Assistancesum med 1000 Kr. for dermed at lønne en konkologisk Assistent ved 2den Afdeling, hvilket Forslag bevilgedes af Rigsdagen. Senere ved Finansloven for 1896—97, forhøjedes denne Lønning med 400 Kr., jfr. Univ. Aarb. f. 1895—96 S. 70—73. Dernæst maatte Raadet antage, at de store Arbejder ved 3die Afdeling, som S sammenslutningen af den Westermannske Samling med Museet entomologiske Generalsamling medførte, næppe vilde kunne

føres til fuld Afslutning alene ved Hjælp af de nu ekstraordinært, foreløbig for 5 Aar, bevilgede Midler; i saa Fald vilde en ny ekstraordinær Bevilling hertil være nødvendig; men en saadan større Bevilling kunde mulig undgaas eller i hvert Fald reduceres betydelig, hvis 3die Afdeling nu beholdt disse 1000 Kr. og tillige — senest ved Udløbet af de 5 Aar, altsaa 1906 — fik fri Raadighed til at anvende dem ogsaa udenfor den danske Insektsamling, en Ordning, som Kvæstor syntes at have havt for Øje. Endelig udtalte Raadet som sin Overbevisning, at Omflytning af et større Beløb, som i en meget lang Aarrække og uden forud fastsat Tidsgrænse havde været tillagt én Afdeling, fra denne til en anden, ikke kunde ske, uden at mislige Tilstande indtraadte, personlige Misstemninger indenfor de forskjellige Afdelinger til Skade for det fælles Arbejde paa Udviklingen af Museet som Helhed, Forrykkelsen af Ligevægten i Afdelingernes indbyrdes Stilling i finansiel Henseende, der medførte nye Krav fra den eller de Afdelingers Side, der følte sig forbigaaede o. s. v. Museets indre Historie bekræftede tilfulde dette, og Museumsraadet skulde i saa Henseende henvise til denne Side af de 1000 Kr.'s Historie, saaledes som den fremtræder i Univ. Aarb. f. 1877—78 S. 343—55, 1879—80 S. 889—97 samt S. 999—1006, 1887—88 S. 337—41.

Museumsinspektør, Dr. Meinert bemærkede i Skrivelse af 10de September 1902, at de fornævnte 1000 Kr. ifølge Museumsraadets Skrivelse af 13de September 1900, støttende sig paa hans Erklæring, maatte være til Ministeriets Raadighed fra September 1902 eller senest September 1903. Men de samme Forhold ved 3die Afdeling, som i 1878 bevirkede, at Ministeriet under 5te Juli 1878 tillagde Afdelingen dette Beløb, nemlig Udførelsen af et paatrængende, større Arbejde, vare atter fremkomme ved samme. Denne havde nemlig, som det maatte være Ministeriet bekendt, i forrige Aar modtaget afdøde Konservator Løvendals meget store og udmærkede Samling af danske Biller; men saa længe der ikke havdes særegne Midler til den nødvendige Samarbejden af Løvendals Samling med Afdelingens gamle Samling, vilde denne langtfra have den Betydning, som den burde have, og Afdelingens Bestyrer maatte derfor anse det for at være af stor Vigtighed, at de omtalte 1000 Kr. ogsaa efter den ovenfor angivne Frist kunde bevares for Afdelingen. Ligesaa kunde der ogsaa fremhæves som paatrængende Arbejde den Optagelse i Samlingen af de af Dr. H. J. Hansen i sin Tid gjorde store Indsamlinger af danske Diptera, som optog megen af Kandidat Schlicks Tid. Det maatte ogsaa anføres, at Afdelingen ved Tabet af afdøde Konservator Løvendals personlige Tillæg paa 400 Kr. allerede havde lidt et Afbræk i sin aarlige Arbejds løn, som, naar ogsaa de 1000 Kr. bortfaldt, vilde føles smerteligt. Endelig skulde mindes om Savnet af en virkelig Assistent ved Afdelingen, som fandt sit Udtryk i den Henvendelse, som Museumsraadet i Efteraaret 1901 gjorde til Ministeriet, men som dette mente ikke at kunne gaa ind paa, saa længe Afdelingen havde rigelig ekstraordinær Understøttelse; men naar denne ekstraordinære Hjælp hørte op, maatte Afdelingen jo atter søge Afhjælpningen af dette Savn opnaaet.

I Skrivelse af 15de Januar 1903 udtalte *Universitetets Kvæstor* sig paany om Sagen i dens Helhed saaledes. Museets 2den Afdeling (Orme, Bløddyr, Straaledyr og Protozoer) havde for Tiden til Raadighed et Honorar af 1400 Kr. for en Medhjælper ved konkologiske Arbejder. Dette Honorar blev oprindeligt bevilget ved Finansloven for 1887—88 med 1000 Kr. til at træde i Stedet for et ifølge Ministeriets Skrivelse af 5te Juli 1878 fra 2den Afdelings konkologiske Samlinger til Ordningsarbejder ved 3die Afdelings danske Insektsamlinger overført Beløb, og disse 1000 Kr. til en konkologisk Medhjælper bleve senere ved Finansloven for 1896—97 forhøjede til et Honorar af 1400 Kr., jfr. Rigsdagstidende 1895—96 Tillæg B. Sp. 923—26. Foruden dette Honorar af 1400 Kr. raadede 2den Afdeling under Universitetets samlede Lønningssum over et Beløb til Assistance, nemlig 800 Kr., hvoraf 200 Kr. indtil videre tilkom ifølge Ministeriets Resolution af 25de Februar 1899, medens de indtil da i Regelen skiftevis vare tilfaldne samtlige Museets 3 Afdelinger. Disse 800 Kr. medgik helt til manuel Assistance. Endelig var der for 2den Afdeling under Universitetets Udgiftspost 3 c. bevilget 760 Kr. til dens Virksomhed, bortset fra Assistance. Til Bevis for, at 2den Afdelings Bestyrer ikke paa forsvarlig Maade kunde udføre sit Hverv med de Pengemidler, der saaledes for Tiden vare til hans Raadighed, var der givet udførlige Oplysninger saavel i Inspektør Levinsens som i Museumsraadets Skrivelser. Disse viste, at der ved Inspektørs eget og hans videnskabelige Medhjælperes Arbejde til Nød havde kunnet opnaas en Bestemmelse af de danske og nordiske Dyreformer i de store Samlinger, med hvilke Afdelingen i de sidste 25 Aar var bleven forøget, medens derimod Hovedmængden af de fra Udlandet hidrørende Dyreformer i disse Samlinger havde maattet henstilles i Magasiner. Hvad dernæst angik den manuelle Assistance (Konserveriearbejdet), havde Inspektør Levinsen for at faa dette besørget ment aarlig at maatte anvende til saadan Assistance henved 200 Kr. af de 760 Kr. paa Afdelingens Annuum, uagtet dette alene var bestemt til dens Virksomhed, bortset fra Lønninger. Og da dette Annuum ikke havde kunnet taale Afgang i det Beløb, som skulde kunne anvendes til Spiritus, Glas, Propper og Etiketter, ikke at tale om Indkjøb af Museumsgjenstande, havde atter hin Fremgangsmaade nu, da navnlig Udbytte af Ingolf-Expeditionen var bleven at optage i Afdelingen, havt til Følge, at dennes Annuum for Tiden var i en Gjæld for Spiritus og Glas af 1200 Kr. og havde en sikker Udsigt til at maatte stifte ny Gjæld for at faa de til modtagne Gjenstandes Bevaring uundværlige Glas og Spiritus, — alt i alt en Tilstand, om hvilken der ganske vist maatte siges, at det var utilstedeligt, at Afdelingens Bestyrer stiftede saadan Gjæld, uden at man dog, saafremt det virkelig maatte anerkjendes, at han havde for faa Pengemidler at virke med, vilde være kommen synderlig videre ved en saadan Udtalelse. Det var imidlertid ikke blot i finansiel og bogholderisk Henseende, at den bestaaende Tilstand i Museets 2den Afdeling maatte vække Betænkelighed. Henstillingen i Magasiner af betydelige Gaver fra et Tidsrum af 25 Aar, navnlig af Dyreformer, hidrørende fra Udlandet, kunde allerede i sig selv, som af Inspektør Levinsen fremhævet, betyde

en Unddragelse af saadanne Samlinger fra den videnskabelige Benyttelse, og en saadan Tilstand maatte ogsaa fra et andet Synspunkt søges afhjulpet, saa snart det var muligt. Som det af Inspektør var oplyst, havde der hos Skibsførere og andre Danske i Udlandet, navnlig i Østasien, vist sig en stigende Interesse for at indsamle Museums-gjenstande, der særlig var kommen 2den Afdeling til gode, eftersom den langt overvejende Del af dennes Dyreformer ere Havdyr. Ikke blot var det da uheldigt, at Bestemmelsen af saadanne Gaver udsattes, indtil den Nyhedens Interesse, som de kunde have, gik tabt ved en i Udlandet foretagen Bestemmelse af tilsvarende Fund, men det syntes ogsaa at være aabenbart, at Interessen for at indsamle maatte svinde, jo længere Giverne maatte vente paa at se Resultater af deres Virken, og at dermed den bestaaende Vexelvirkning imellem Videnskabsmænd og dem, der færdes i praktisk Livsgjerning, maatte sygne hen.

Med Hensyn til Spørgsmaalet om, hvorledes den bestaaende Tilstand ved Museets 2den Afdeling burde søges afhjulpet, og da først og fremmest om, hvorvidt der kunde naas uden Henvendelse til Rigsdagen om ny Bevilling, bemærkede Kvæstor, at der, som allerede i hans Skrivelse til Konsistorium af 12te August 1902 anført, frembød sig en ny Anvendelse af de 1000 Kr., der ifølge Ministeriets Skrivelse af 5te Juli 1878 fra 2den Afdelings konkologiske Samlinger blev overført til Ordningsarbejder ved 3die Afdelings danske Insektsamlinger. Ifølge Museumsraadet Skrivelse til Konsistorium af 13de September 1900 havde Raadet angaaende Tilendebringelsen af Arbejdet under 3die Afdeling med Ordningen af den danske Insektsamling udtalt, at Afdelingens Bestyrelse kunde meddele, at merbemeldte Ordning vilde kunne afsluttes i Løbet af 2-3 Aar. Ligesom da disse 1000 Kr. i 1878, efter tidligere at have været anvendte til Lønning for den da afdøde Konkylolog Mørch, bleve bestemte til Løsning af den paastrængende Opgave, som da forelaa, nemlig Ordningen af den væsentlig ved Schiødtes Gave tilvejebragte danske Insektsamling, syntes det naturligt nu, da disse 1000 Kr. blev ledige, og de konkologiske Samlingers Tarv allerede var varetaget ved Bevilgelsen af et Honorar paa 1400 Kr. til en konkologisk Medhjælper, at bestemme en Anvendelse af de 1000 Kr. til at afhjælpe den ved ophobede nye Sendelser indtraadte uafviselige Trang til videnskabelig Assistance ved 2den Afdeling. Idet Museumsraadet i sin Helhed i Skrivelse af 19de September 1902 havde udtalt sig imod en Omflytning af de nævnte 1000 Kr. paa dette Tidspunkt og i det nu foreliggende Øjemed, havde Raadet fremsat en almindelig Bemærkning, der, hvis den var beføjet, maatte have til Følge, at en Omflytning af de 1000 Kr. helt maatte opgives og ikke blot udsættes. Denne almindelige Bemærkning gik ud paa, at Omflytning af et større Beløb, som i en meget lang Aarrække og uden forud fastsat Tidsgrænse havde været tillagt én Afdeling, fra denne til en anden ikke kunde ske, uden at mislige Tilstande indtræde: personlige Misstemninger indenfor de forskellige Afdelinger til Skade for det fælles Arbejde paa Udviklingen af Museet som Helhed, Forrykkelse af Ligevægten i Afdelingernes indbyrdes Stilling i finansiel Henseende,

der medførte nye Krav fra den eller de Afdelingers Side, der følte sig forbigaaede, o. s. v. Raadet havde tilføjet, at Museets indre Historie tilfulde bekræftede dette, og i den Henseende henvist til denne Side af de 1000 Kroners Historie, saaledes som den fremtraadte i nærmere anførte Steder i Universitetets Aarbog. Naar Raadet altsaa ikke blot i Almindelighed fremdrog Museets indre Historie saaledes, at man maatte indskrænke sig til at tage Meddelelsen til Efterretning, men nævnede bestemte, i Universitetets Aarbog optagne Forhandlinger, maatte bemærkes, at disse ikke indeholdt noget Bevis for Rigtigheden af Raadets Opfattelse. Disse Forhandlinger viste hos de Mænd, der havde Ansvaret for Bestyrelsen af de paagældende Museumsafdelinger, en alvorlig og utrættelig Kamp for af rent saglige Grunde at opnaa de Pengemidler, som disse Afdelinger nødvendigvis behøvede, men uden nogen Antydning af en personlig Strid, og Udfaldet blev da ogsaa, som det herefter helst maatte blive, nemlig at de 1000 Kr. ved Bevilling blev til 2000 Kr., saaledes at hver af Afdelingerne naaede at faa sit Ønske opfyldt. Og selv om disse Forhandlinger beviste en Indblanding af personlige Hensyn som en Følge af Henlæggelse af de konkologiske Afdelingers 1000 Kr. til Ordningsarbejder med de danske Insekter, vilde det ikke have indeholdt noget Bevis for, at lignende personlige Misstemninger vilde være givne som en eventuel Følge af en nu indtrædende Henlæggelse af Insekt-Afdelingens 1000 Kr. til Ordningsarbejder ved 2den Afdeling. Efter at disse 1000 Kr. i 1878 blev fratagne 2den Afdeling, fastholdt nemlig dennes Bestyrer som Grundlag for sine Indsigelser, at det nævnte aarlige Beløb var et allerede fra de konkologiske Samlingers Overdragelse til Universitetet bestaaende *ordinært* Tilskud til disse Samlingers Opretholdelse. Tabet af et saadant Tilskud kunde derfor nok have medført en Indblanding af personlig Misstemning fra Bestyrerens Side — hvilket dog, som anført, ikke var Tilfældet — uden at der herfra vilde kunne sluttes til det Tilfælde, at 2den Afdeling nu kom til at raade over de 1000 Kr., om hvilke det ved selve Henlæggelsen af dem til 3die Afdeling i 1878 var givet, at Formaalet for deres Henlæggelse til Afdelingen en Gang i Fremtiden maatte blive naaet. I Henseende til dette Tidspunkt havde Inspektør, Dr. Meinert ifølge Museumsraadets Skrivelse til Konsistorium af 13de September 1900 udtalt, at den ommeldte Ordning af de danske Insektsamlinger vilde kunne afsluttes i Løbet af 2—3 Aar. I Skrivelse af 10de September 1902 havde Dr. Meinert vel betegnet som en Følge af denne Erklæring, at de 1000 Kr. fra September 1902 eller senest September 1903 maatte staa til Ministeriets Raadighed, men tillige anført senere tilkomne Grunde, hvorfor han fremdeles, og det i en ubestemt Fremtid, maatte ønske at beholde Raadighed over de nævnte 1000 Kr. Naar Inspektør Meinert i Skrivelse af 10de September 1902 udtalte, at de samme Forhold ved 3die Afdeling, som i 1878 bevirkede, at Ministeriet tillagde Afdelingen de 1000 Kr., nu atter vare fremkomne ved denne, kunde dette under Hensyn til det af ham fremførte Bevis for Rigtigheden af denne Udtalelse ikkun anses for at være en stærk Udtryksmaade for hans Ønske om at beholde dette Beløb

for sin Afdeling. Af Univ. Aarb. f. 1877—78 S. 344—45 vilde det ses, at 3die Afdeling i 1878 trængte til de 1000 Kr. allerede for at kunne sammenarbejde, for en stor Del ompræparere og dernæst nyt opstille Museets danske Insektsamlinger, altsaa for at tilvejebringe en saadan Ordning af dem, som var Betingelsen for overhovedet at kunne benytte dem. Nu derimod var der af Inspektor Meinert henvist til en Sammenordning af Museets to Samlinger af danske Biller, nemlig Løvendals opstillede Samling, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 952, og den allerede i Forvejen, jfr. Univ. Aarb. f. 1897—98 S. 854, fuldt opstillede Samling af danske Biller. Her var der altsaa kun Tale om den Lettelse i Benyttelsen, der vilde kunde opnaas ved at sammenordne de to i Forvejen efter Museets egne Principer hver for sig opstillede Samlinger. Til en Opnaaelse af dette Øjemed maatte der formentlig henvises til en Benyttelse af de 600 Kr., hvorover Afdelingen kunde raade til Assistance udenfor de midlertidigt til fremmede Insekters Sammenordning bevilgede 2000 Kr., og dersom Sammenordningen af de danske Biller ikke tilstrækkeligt kunde fremmes ved Hjælp af disse 600 Kr., maatte Afdelingens Bestyrer formentlig søge om en særlig Bevilling hertil, hellere end paa en saadan Grund som foranført de forommeldte 1000 Kr., hvormed Ministeriet uden Henvendelse til Rigsdagen kunde hjælpe paa 2den Afdelings utaalelige Forfatning, fremdeles paa ubestemt Tid skulde overlades til Anvendelse ved 3die Afdeling. For saa vidt Inspektor Meinert fremdeles henviste til den paatrængende Optagelse i den danske Insektsamling af de „i sin Tid“ af Dr. H. J. Hansen indsamlede danske Fluer, maatte dette Arbejde vistnok søges tilendebragt, men da Afleveringen til Museet af disse danske Fluer ifølge Univ. Aarb. f. 1881—82 S. 272, f. 1882—83 S. 215, f. 1883—84 S. 149 og f. 1884—85 S. 209, var sket for længe siden, og det, i hvert Fald tildels, i ordnet og præpareret Stand, maatte Opstillingen af dem nødvendigvis have været medtaget i Beregningen, da Inspektor Meinert meddelte, at han senest i September Maaned 1903 vilde faa afsluttet Ordningen af den danske Insektsamling, ligesom det da ogsaa nu af ham var oplyst, at Arbejdet med de danske Fluer allerede i September 1902 var i fuld Gang. Til foranførte Forklaring havde Inspektor Meinert knyttet en Bemærkning om, at 3die Afdeling allerede ved Tabet af afdøde Konservator Løvendals personlige Tillæg af 400 Kr. havde lidt et smerteligt Afbræk i sin aarlige Arbejds-løn. Hertil skulde bemærkes, at dette personlige Tillæg, jfr. Rigsdagstidende 1879—80 Tillæg B Sp. 561—64, blev bevilget Løvendal paa Grund af, at det indtil da af ham oppebaarne Honorar ikke stod i noget passende Forhold til de Tjenester, han ydede Museets Insekt-Afdeling. Saa fremt der havde været paalagt Løvendal forøget Arbejde paa Grund af hint personlige Tillæg af 400 Kr., havde det derfor været ubeføjet. At Inspektor Meinert i et eventuelt Tab af de 1000 Kr. vilde se en Grund til at forny sit tidligere Andragende af August 1901 om at opnaa en Assistentplads ved 3die Afdeling, maatte anses for rimeligt.

Med Henvisning til Inspektors nysanførte Udtalelse var Mu-

seumsraadet i sin Skrivelse af 19de September 1902 under sin Jævnføren af 3die Afdelings nuværende Tilstand med Fortiden vel ikke gaaet tilbage til 1878, men det var af Raadet bemærket, at Forholdene ved denne Afdeling i Øjeblikket stillede sig paa en noget lignende Maade som i 1886, og det havde i Forbindelse hermed henledt Opmærksomheden paa Univ. Aarb. f. 1887—88 S. 337 ff., særlig S. 339, der indeholder de da fremsatte Ytringer af Inspektor Meinert om Betydningen for 3die Afdeling af at beholde de fornævnte 1000 Kr., navnlig for at sikre sig Kandidats Schlicks Assistance, — altsaa i et Øjemed, der, i hvert Fald nærmest, syntes at maatte kunne blive en Grund til at søge om en personlig Bevilling for denne Mand. Der var den Gang Spørgsmaal om at tilvejebringe Midler til Arbejde i de konkologiske Samlinger under 2den Afdeling, medens der nu forelaa Spørgsmaal om Midler til Arbejde med andre Samlinger under denne Afdeling, nærmest til Arbejde ved Samlingen af Svampe. Men det første, heraf uafhængige Spørgsmaal maatte dog, nu som den Gang, blive, om 3die Afdeling var naaet saa vidt i Arbejdet med de danske Insekter, at den kunde undvære de 1000 Kr. Og i denne Henseende udtalte Museumsraadets Flertal (afdøde Professor Lütken og nuværende Inspektor Levinsen), se Aarbogens S. 338, at „med Professor Schiødtes Død Hovedmotivet til at tildele 3die Afdeling de 1000 Kr. maatte siges at være bortfaldet, og det Maal, som søgtes opnaaet derved, at være naaet.“ Af Konsistorium blev derefter under 17de Maj 1886 indstillet, at de 1000 Kr. maatte blive tilbageflyttede til 2den Afdeling, men Ministeriet meddelte under 1ste Juni 1886, at det ikke for Tiden fandt sig foranlediget til at foretage nogen Forandring i den ved Ministeriets Resolution af 5te Juli 1878 truffene Ordning, hvorimod der vilde blive stillet et Forslag om den Bevilling paa Finanslov til en konkologisk Medhjælper, der, som foran oplyst, senere blev givet. Allerede i 1886 var da Spørgsmaalet om at overføre de 1000 Kr. fra 3die Afdeling til mere nødvendig Benyttelse andetsteds fra Universitetets Side saaledes fremmet, at det var Ministeriets Bestemmelse, hvorefter dette Spørgsmaal *for Tiden* blev stillet i Bero. Naar Museumsraadet i Skrivelse af 19de September 1902 vel syntes at gaa ind paa Tanken om at anvende de 1000 Kr. til Nedsættelse af Beløb, som ellers maatte søges bevilgede paa Finanslov, men kun saaledes, at denne Tankes Udførelse udsattes i en ubestemt Fremtid, skulde Kvæstor kun anføre dette for at modsige Raadets Bemærkning om, at ogsaa han skulde have en saadan Ordning for Øje, thi vel havde han i sin Skrivelse til Konsistorium af 12te August 1902 nævnt en saadan Ordning, men kun for udtrykkeligt at fraraade den.

Efter alt foranførte maatte Kvæstor med Fremhævelse af den heldige Stilling, hvori Universitetet befandt sig, idet en Begjæring om en ny Bevilling kunde lettes i Gjennemførelsen ved et Bevis for, at Bevillingen ikkun søgtes, for saa vidt Universitetet ikke kunde hjælpe sig selv med de allerede givne Bevillinger — fastholde sit Forslag om, at den for 2den Afdeling ønskelige videnskabelige Assistance først og fremmest søgtes tilvejebragt ved Henlæggelse til denne Afdeling af forøremeldte 1000 Kr.

indtil videre, et Forbehold, som syntes at maatte tages, eftersom Øjemedet væsentlig var en Opordning af uordnede Samlinger, om det end maatte forudses, at et langt Tidsrum vilde hengaa, inden der paany kunde blive Spørgsmaal om en forandret Ordning af dette Beløbs Anvendelse. Resten 400 Kr. af de 1400 Kr., der af Inspektør Levinsen ønskedes opnaaede som Assistentlønning, maatte da søges bevilget paa Finanslov saaledes, at hele Beløbet 1400 Kr. kun tillagdes Afdelingen som en samlet Sum til videnskabelig Assistance. At det var som en samlet Sum, og ikke som en Assistentlønning, at Beløbet tilvejebragtes, syntes endog nærmest at passe med det Formaal at opordne Samlinger, som hidtil ikke vare bestemte, ved Hjælp af særlig kyndige Specialister, uden at det dog blev udelukket, at hele Summen tillagdes en enkelt Mand med den fornødne Dygtighed.

Det 2den Afdeling til manuel Assistance under den samlede Lønningssum tillagte Beløb af 800 Kr. havde, som foran anført, vist sig at være utilstrækkeligt, saaledes at Inspektør Levinsen yderligere til manuel Assistance aarlig havde anvendt henved 200 Kr. af Afdelingens Annuum, som atter havde faaet dette sit Tab erstattet ved at stifte Gjæld. Denne Tilstand syntes at burde høre op, saaledes at der paa Finanslov søgtes bevilget 200 Kr. til manuel Assistance med en Meddelelse til Rigsdagen om, at Inspektør Levinsen i Forbindelse med denne nye Bevilling vilde faa en Tilkjendegivelse om, at Afdelingens Annuum ikke maatte anvendes til Assistance.

For at Annuum kunde komme i Ligevægt, havde Inspektør Levinsen anholdt om a) 1200 Kr. til Dækning af Gjæld for Glas og Spiritus, b) 300 Kr. til en ny Glasbeholdning i den nærmeste Tid og endelig c) 300 Kr. om Aaret, foreløbig i 5 Aar, fra 1ste April 1903 at regne, til Glas og Spiritus, tilsammen i disse 5 Aar 1500 Kr. Med foranførte Bevilling i det Øjemed, at Annuum helt kunde anvendes efter sin Bestemmelse, vilde imidlertid følge, at sidstnævnte 1500 Kr. for 5 kommende Finansaar tilsammen maatte nedsættes til 500 Kr. Saafremt da disse 500 Kr. maatte kunne erholdes bevilgede tilligemed de 1200 Kr., som allerede skyldtes bort, og de 300 Kr., for hvilke der strax var og allerede havde været Brug, vilde Bestyreren ved en saadan samlet Bevilling af 2000 Kr. komme ud over sine Vanskeligheder med Glas og Spiritus. Egentlig vare disse en forklarlig og tilgivelig Følge af, at Afleveringen af Udbytte fra Ingolf-Expeditionen, som af Inspektør Levinsen i Skrivelse af 9de Juni 1902 forklaret, havde overvældet Afdelingen med Samlings-Gjenstande, hvortil der i et overordentligt stort Omfang uden Opsættelse maatte skaffes Glas og frisk Spiritus.

Kvæstor foreslog indstillet til Ministeriet, 1. at de fornævnte 1000 Kr. indtil videre maatte blive overførte til Disposition for Bestyreren af Museets 2den Afdeling til Ordningsarbejder ved denne, dog saaledes at Beløbet i Finansaaret 1903—1904 blev ligelig at dele mellem 2den og 3die Afdeling, 2. at Universitetets Udgiftspost 1. d., den samlede Lønningssum, søgtes forhøjet med 600 Kr. til 2den Afdeling, nemlig med 400 Kr. til

videnskabelig Assistance og 200 Kr. til manuel Assistance, og 3. at Universitetets Udgiftspost 3 c. søgtes forhøjes med et Beløb, en Gang for alle, af 2000 Kr. til Glas og Spiritus for 2den Afdeling.

I Skrivelse af 9de Februar 1903 udtalte *Museumsraadet*, at det var enig om at tiltræde Kvæstors som Nr. 3 opførte Forslag og Forslaget under Nr. 2 om 200 Kr. til manuel Assistance, idet det dog bemærkede, at det synes rimeligt og retfærdigt at søge Beløbet 200 Kr. til manuel Assistance forhøjet til 400 Kr., idet samtidig Ministeriets Resolution af 25de Februar 1899 ophævedes, thi ellers vilde utvivlsomt den Adgang, som 1ste og 3die Afdeling indtil nævnte Resolutions Udfærdigelse havde til hvert 3die Aar at faa sin Assistancesum forhøjet med 200 Kr., i Fremtiden for bestandig være at opgive.

Hvad derimod angik det under Nr. 2 indeholdte Punkt om 400 Kr. til videnskabelig Assistance, da kunde Raadet ikke give sin Tilslutning, fordi Fastsættelsen af denne Sums Størrelse beroede paa den Forudsætning, at Kvæstors som Nr. 1 stillede Forslag ogsaa tiltraadtes. Raadet erkjendte vel, at der for 2den Afdeling vilde være vundet ganske det samme ved at opnaa en samlet Forhøjelse af den til videnskabelig Assistance disponible Sum med 1400 Kr. som ved at opnaa en Assistentlønning ved Afdelingen af 1400 Kr. Men Raadet maatte dog betone, at der med Kvæstors Forslag for Øje blev en væsentlig Forskjel. Forhøjelsen af Afdelingens Assistancesum paa den af Kvæstor foreslaaede Vis blev kun midlertidig, idet af dette Beløb af 1400 Kr. de 1000 Kr. blev *indtil videre* at overføre til Disposition for Bestyreren af Museets 2den Afdeling til Ordningsarbejder ved denne. Ved Indgivelsen af det oprindelige Andragende vare imidlertid saavel 2den Afdelings Bestyrer som Museumsraadet gaaede ud fra den Forudsætning, at der ved 2den Afdeling behøvedes en *permanent* Forøgelse af den videnskabelige Arbejdskraft (eller eventuelt af Midlerne til at lønne en saadan), baade paa Grund af denne Afdelings heterogene Indhold og paa Grund af den enorme Tilvæxt af dette, som ifølge Forholdenes Natur ikke kunde ventes at ville standse. For at kunne tiltræde en Bestemmelse om, at de omhandlede 1000 Kr., som Ministeriet kunde disponere over uden Henvendelse til Rigsdagen, overførtes til 2den Afdeling, maatte Raadet derfor ønske fastsat, at denne Overføring nu skete som et fast Tilskud til denne Afdeling, saaledes at disse Midler ikke ved senere Krav fra andre af Museets Afdelinger atter vilde kunne omflyttes. Men selv om en saadan Bestemmelse maaske kunde gives, vilde Raadet kun kunne modtage en saadan Ordning med Tilfredshed under den Forudsætning, at Museets 3die Afdeling kunde undvære disse 1000 Kr. I den tidligere under 19de September 1902 afgivne Udtalelse søgtes det paavist, støttet paa en af 3die Afdelings Bestyrer afgiven Erklæring, at denne Afdeling ikke for Tiden var i Stand til at opgive disse 1000 Kr. Tilstrækkeligheden af de anførte Grunde havde Kvæstor ikke villet anerkjende. Afdelings Bestyrer skulde da ved efterfølgende Bemærkninger søge at vise, at de to af ham tidligere anførte Hovedgrunde maatte siges at have større Vægt, end Kvæstor vilde tillægge dem.

Som Hovedgrund for en fortsat Bevarelse ved Afdelingen af de

1000 Kr. anførtes: Indordningen af afdøde Konservator Løvendals danske Billesamling og Indordningen af de af Dr. Hansen indsamlede Fluer. Løvendals Samling betegnedes af Kvæstor under Henvisning til Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 952 som en „opstillet“ Samling og som opstillet „efter samme Principer“ som Museets egen Samling af danske Biller. De i Aarbogen benyttede Udtryk hjemlede imidlertid ikke, at Løvendals Samling som Helhed kunde kaldes opstillet, end mindre opstillet efter samme Princip som Museets. I Virkeligheden var en Del af dens Indhold end ikke sikkert bestemt til Arter, ei heller opstillet, og en meget stor Del var endnu at kalde magasineret, med Exemplarerne siddende paa Papirstrimler i broget Sammenblanding. Den Forening med Museets Hovedsamling af danske Biller, som Kvæstor syntes tilbøjelig til at betragte som en forholdsvis let Sag, der eventuelt vilde kunne udføres ved Afdelingens ordinære Assistancesum af 600 Kr., maatte derfor i Virkeligheden betegnes som et meget stort Arbejde med Eftergaaen af Bestemmelser, Oprykken af store Partier af den gamle Samling og Indstikling af Tusinder af Stykker i nyt monterede Kasser. Hvad Indordningen af Dr. Hansens store Dipterasamlinger angik, da maatte Afdelingens Bestyrer hævde, at han ikke ved sin under 13de September 1900 afgivne Erklæring havde taget disse i Betragtning, men kun havde tænkt paa Opstillingen af de Drewsenske og Schiødteske Indsamlinger af danske Insekter, til hvis Opordning de ofte omtalte 1000 Kr. i 1878 bleve overførte til 3die Afdeling. Men under det senere Arbejde med disse blev det klart, at det vilde være rigtigt at forbedre disse ældre Indsamlinger med Optagelse af Stykker af Dr. Hansens Indsamlinger. For at dette imidlertid kunde gjøres paa forsvarlig Maade, maatte der foretages en omfattende Revision af de ældre Samlinger og tillige en sikker Bestemmelse af de mange Tusinder af Fluer i Dr. Hansens Samlinger, der ikke blot ikke vare bestemte, men ikke en Gang opstillede, kun magasinerede saaledes, at enhver Tale om Sømmenskyden af Samlinger som de nævnte var udelukket. At særlig dette Arbejde maatte siges at være et presserende Ordningsarbejde indenfor de danske Insekter, som ikke turde opsættes til langsom Udførelse gennem kommende Tider ved Hjælp af Afdelingens ringe ordinære Assistancesum, begrundedes yderligere ved, at Afdelingen nu i Kandidat Schlick raadede over en Mand, der for Tiden som ingen anden herhjemme var inde i disse smaa og vanskelig bestemmelige Former; men denne Mands Alder gjorde det i høj Grad ønskeligt for Museet nu at kunne sikre sig hans fulde Arbejde ved at kunne byde ham en passende Løn derfor. Dette sidste blev imidlertid umuligt, naar de 1000 Kr. bortgik fra 3die Afdeling.

I Erklæring af 13de Maj 1903 bemærkede *Kvæstor*, at Konsistorium allerede i Skrivelse til Ministeriet af 17de Maj 1886 havde foreslaaet en Tilbageflytning fra 3die til 2den Afdeling af fornævnte 1000 Kr., den Gang med Støtte hos Museumsraadet (afdøde Professor Lütken og Inspektør Levinsen) i det Øjemed, at Beløbet paany kunde blive anvendt til Honorar for en konkologisk Medhjælper for 2den Afdelings Bestyrer, jfr. Univ. Aarb. f. 1887—88 S. 337—40. Under 1ste Juni 1886 meddelte Ministeriet

derefter, at det ikke for Tiden fandt sig foranlediget til at foretage nogen Forandring i den ved Ministeriets Resolution af 5te Juni 1878 truffene Ordning, men at Ministeriet paa Finanslovsforslaget 1887—88 agtede at stille Forslag om en Forhøjelse af Assistancesummen med et Beløb af 1000 Kr. til Museets 2den Afdeling i det nævnte Øjemed. Dette Forslag blev bevilget, og der indtraadte herved den Tilstand, at, naar den Ordning af den danske Insektsamling, hvortil Ministeriet ved Skrivelse af 5te Juli 1878 havde bifaldet, at der aarlig anvendtes 1000 Kr., en Gang maatte være fuldført, vilde disse 1000 Kr. om Aaret ved Ministeriets Resolution, uden Henvendelse til Rigsdagen, kunne bestemmes til Anvendelse i en anden af Museets Afdelinger, som til den Tid maatte have opholdede Ordningsarbejder at bestride. Dette Tidspunkt blev paa dertil fra Ministeriet given Anledning i Skrivelse til Museumsraadet af 12te September 1900 fra Inspektør, Dr. Meinert bebudet at ville komme med de Ord „merbemeldte Ordning vil blive afsluttet i Løbet af 2—3 Aar“, og i Skrivelse til Museumsraadet af 10de September 1902 havde Dr. Meinert vel fremsat Indvendinger imod Beløbets Bortfalden fra hans Afdeling i Løbet af 1903—1904, men dog indledet disse Indvendinger med de Ord, at efter hans Erklæring af 12te September 1900 „merbemeldte 1000 Kr. fra September 1902 eller senest September 1903 stod til Ministeriets Raadighed“. For at Virkningen af den nævnte Erklæring af 12te September 1900 fra Dr. Meinert skulde kunne bortfalde, maatte det formentlig oplyses af ham, ikke blot, at der overhovedet stadig trængtes til Arbejdskraft i hans Afdeling, og ikke blot, at der siden Erklæringens Afgivelse var kommet nye Ordningsarbejder til, men tillige, at de nye Arbejder i Omfang og Betydning kunde jævnstilles med de Ordningsarbejder, som 2den Afdeling under sine nuværende Assistanceforhold umuligt kunde oparbejde. De tilbagestaaende Ordningsarbejder, til hvilke Dr. Meinert havde henvist, vare dels Indordningen af de af Dr. Hansen indsamlede danske Fluer, dels Indordningen af den af afdøde Konservator Løvendal skænkede danske Bille-samling. Afleveringen til Museet af danske Fluer fra Dr. Hansen var imidlertid sket allerede i Aarene 1881—85, saaledes at den i Tiden laa langt forud for Dr. Meinerts Erklæring af 12te September 1900, ligesom det ogsaa af ham var oplyst, at Arbejdet ved de danske Fluer allerede i September 1902 var i fuld Gang. Og hvad angik de af Løvendal skænkede danske Bille, havde Kvæstor ganske vist efter den Omtale, som denne Samling fik i Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 952, antaget denne Samling for at være modtaget i opstillet Stand, medens den nu i Museumsraadets Skrivelse af 9de Februar fik en helt anden Beskrivelse. Men ogsaa den saaledes skildrede Trang til Behandling af Løvendals Samling kunde dog ikke faa den Følge, at Inspektør Meinerts Afdeling beholdt de 1000 Kr. som hidtil, uagtet Formaalet for Ministeriets Resolution af 5te Juli 1878 var endt. Dersom den ny tilkomne Løvendalske Samling krævede en ny Bevilling, burde den formentlig søges hos Rigsdagen efter en nærmere Henvendelse derom fra Museumsraadets Side og naar der saas hen til de nu af Museumsraadet og Dr. Meinert fremsatte Udtalelser herom, sammenholdte med Dr. Meinerts Ytringer i Univ. Aarb. f. 1887—88

S. 339, syntes det at være ønskeligt, at det klart kunde ses, om der ønskedes en Bevilling til Løvendals Samlings Oparbejdelse, saaledes at Bevillingen ophørte, naar denne var fuldført, eller om den Bevilling, der attraaedes, var en personlig Bevilling for Kandidat Schlick, som vedvarede uden Hensyn til om den Løvendalske Samlings Oparbejdelse var tilendebragt eller ikke. Kvæstor maatte fremdeles mene, at Henlæggelsen af de 1000 Kr. til 2den Afdeling kun burde ske „indtil videre“ og ikke som vedblivende, saaledes som i Museumsraadets Skrivelse af 9de Februar 1903 bragt paa Bane. Naar den Begrundelse, der var fremført for at opnaa forøget Assistance for 2den Afdeling, for en væsentlig Del hvilede paa, at Ordningssarbejder i en lang Aarrække vare ophobede, var det egentligt korrekt, at Bevillingen gaves „indtil videre“, og det kunde heller ikke ses, at denne Betegnelse skulde kunne volde nogen Fortrød.

Angaaende Museumsraadets Ønske om, at de af Kvæstor foreslaaede 200 Kr. til manuel Assistance skulde søges fordoblet, for at der kunde blive gjort om paa den Ordning, som efter Raadets eget Andragende blev truffet ved Ministeriets Resolution af 25de Februar 1899, jfr. Univ. Aarb. f. 1898—99 S. 59—62, udtalte Kvæstor, at han ikke kunde finde Forslaget herom tilraadeligt.

Konsistorium anmodede derefter under 28de Maj 1903 Museumsraadet om at indsende en Erklæring, ledsaget af en udførlig, klar og bestemt Redegjørelse for de forskjellige Arbejders Tilstand ved Museets 3die Afdeling.

Fra *Museumsraadet* modtog *Konsistorium* under 19de Juni 1903 følgende *Redegjørelse* fra Inspektør, Dr. Meinert.

„3die Afdeling omfatter alle Leddyrene, altsaa Klasserne: Krebsdyr, Edderkopper, Tusindben og Insekter. Af disse høre Krebsdyrene til Dyrerigets talrigste Klasser, og Insekterne overgaa i Antal samtlige andre Dyreklasser tilsammentagne. For alle Klassernes Vedkommende maa Afdelingens Samlinger nu siges at være meget anselige, og de befinde sig i stadig Tilvæxt. Ifølge Lov af 29de December 1862 er der indenfor hver Klasse sondret mellem en Generalsamling og en særlig dansk Samling. Det ligger i Sagens Natur — og er desuden yderligere begrundet i den historiske Udvikling af Museet —, at Insektsamlingerne, baade Generalsamlingen og den danske Samling, langt ere de i Omfang betydeligste. De regelmæssige Arbejder i Afdelingen bestaa i Konservering, Bestemmelse, Sammenordning og Opstilling samt Eftersyn; dertil kommer jævnlig Revisioner, som Videnskabens stadige Fremskridt og Samlingernes Tilvæxt kræve. Med det uhyre Materiale, som Afdelingen saaledes indeholder, maa disse Arbejder nødvendigvis fordeles paa flere Personer og fordrer betydelige Pengemidler.

De ved Afdelingen for Øjeblikket disponible Midler ere følgende aarlige Beløb: Den ordinære Assistancesum 600 Kr., ekstraordinært, fra 1878, udelukkende til Arbejder i den danske Insektsamling, 1000 Kr., ekstraordinært, fra 1901 i 5 Aar, udelukkende til Sammendragning af den Westermannske Insektsamling med Generalsamlingen, 2000 Kr.

Den for Tiden ved Afdelingen virksomme Arbejdskraft bestaar af: Inspektor, Dr. H. J. Hansen, Konservator, Mag. sc. Bøving, Kandidat Schlick, Frøken L. Eigler og Exam. jur. Schlick. Det Arbejde, som udføres af de to sidstnævnte er væsentlig manuelt: Præparationsarbejde og foreløbigt Arbejde til Hjælp for den følgende videnskabelige Behandling. De to førstnævnte: Inspektor og Dr. Hansen, oppebære intet andet Vederlag i Museet end de dem ved Universitetets Lønningslov tillagte Lønninger; Konservator Bøving har den ved samme Lov fastsatte Lønning af 468 Kr.; men da hverken han eller nogen anden videnskabelig uddannet Mand kan nøjes med en saa ringe Lønning, maa denne forøges ved Hjælp af de ovennævnte Afdelingen for Tiden tillagte Midler. Som Betingelse for Overtagelsen af Posten som Konservator er stillet den Fordring, at der sikredes ham Adgangen til andet lønnet Arbejde i Afdelingen, saaledes at hans aarlige Lønning her kunde blive ca. 1500 Kr. (den aktuelle Løn er 1488 Kr.). Kandidat Schlick, som har en daglig Arbejdstid af 6 Timer, lønnes med de til den danske Insektsamling bevilgede 1000 Kr., hvilke han har oppebaaret lige fra 1885, samt 20 Kr. af den ordinære Assistancesum; for Arbejde med Sammendragningen af den Westermannske Samling med Generalsamlingen af Insekter lønnes han med 840 Kr. af de til dette Arbejde ekstraordinært bevilgede 2000 Kr. Frk. Eigler og Exam. jur. Schlick, hvis Forbindelse med Museet er rent temporær, lønnes med Resten af Afdelingens ordinære og ekstraordinære Midler.

Arbejderne indenfor Krebsdyrsamlingen udføres for Tiden for største Delen af Dr. Hansen; hans pligtige Arbejdstid, ca. $3\frac{1}{2}$ Time daglig, optages saa godt som helt deraf. Hovedarbejdet omfatter for Øjeblikket det store Krebsdyr-Materiale, som er tilvejebragt ved Ingolf-Expeditionen. Arbejdet med den øvrige i Spiritus opstillede Samling, navnlig af Insekternes Udviklingsformer, optager en betydelig Del af Inspektors Tid. Som det vil fremgaa af det om Lønningerne angivne, anvendes der for Tiden intet af den ordinære Assistancesum til Arbejde indenfor de 3 Klasser Krebsdyr, Edderkopper og Tusindben; alle disponible Midler ere optagne til Arbejdet i Insektsamlingen, dels til 1) den danske Samling, dels til 2) Generalsamlingen og dennes Forening med den Westermannske Samling.

1. I den *danske Insektsamling* er opstillet og afsluttet — for saa vidt overhovedet en saadan Samling kan betegnes som „afsluttet“ — følgende Ordener: Biller, Sommerfugle, Tovinger, Guldsmedde, Tæger og Cikader. Arbejderne begyndte, da Schiødte havde skænket sin danske Samling til Museet, men først da der i 1878 overførtes 1000 Kr. udelukkende til disse Arbejder (fra 2den Afdeling), kunde der tages kraftig fat. Hvad der endnu staar tilbage er alene Indstikningen af de sidste Familier af de Aarsvingede (Arbejdet hermed afbrødes ved Løvendals Død i 1901) og de smaa Ordener Retvingede, Netvingede (undtagen Guldsmedde) og Vaarfluer. Selv enkelte større Forøgelser, som Dohlmanns Sommerfuglesamling ere medtagne. Men til de afsluttede Ordener, nemlig Tovingerne og Billerne er der indkommet vigtige Forøgelser, som endnu ikke ere optagne, men hvis Indordning jeg anser for presserende.

Den førstnævnte Orden, Tovingerne, betegnedes allerede 1879 som

afsluttet af Professor Schiødte; men senere (1881—84) er der indkommen de af Dr. Hansen indsamlede Tovinger; de første 3 Aars Indsamlinger kalkuleredes af Professor Schiødte til ca. 5600 Stykker, „hvoriblandt et stort Antal nye Arter“. Disse Tovinger ere aldrig blevne bestemte, og hele denne Samling har henstaaet som en Samling for sig i den rent midlertidige Ordning, hvori den afleveredes med Stykkerne etiketterede til Sted, men kun løseligt sammenstillede til Art og Kjon. Da Arbejdet med denne Samling toges op i 1901, viste det sig, at den som afsluttet opstillede Dipterasamling, hvori den skulde indordnes, var langt mere fuld af Fejl, end man havde antaget. En Revision af denne er altsaa nødvendig ved Siden af Bestemmelse og Indsætning af Dr. Hansens Samling.

Opstillingen af danske Biller afsluttedes 1898 efter i henved 30 Aar at have taget Halvparten af Arbejdet med den danske Insektsamling. Men i 1901 modtog Museet som Gave Løvendals store Privatsamling af danske Biller. At denne optages i og sammenarbejdes med Museets oprindelige danske Billesamling, maa betegnes som nødvendigt; det er for det første i Strid med Museets Principer at holde adskilte Særsamlinger, og dernæst indeholder den store og væsentlige Tillæg til den ældre Samling. Om Betydningen af Løvendals Samling har jeg allerede tidligere udtalt mig, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 952 ff., og om Vanskelighederne ved dens Optagelse har jeg givet nogle Meddelelser i Museumsraadets Skrivelse af 9de Februar 1903. Jeg skal her yderligere gjøre Rede for dens Størrelse og det Arbejde, der maa gjøres med den.

Løvendals Samling bestaar af 3 Skabe med 66 store og 72 smaa Kasser. Af Kassernes Indhold er det mindste Skab med dets 30 smaa Kasser talt; Tallet gik op til 10282 Stykker, alle præparerede, stukne eller limede paa Spidser. Antallet af opstukne og oplimede Stykker i de 2 andre Skabe blev dels bestemt direkte ved Tælling, dels jugeret til 12000 og 6000. Dertil kommer 5000, som ere overførte til et fjerde Skab; det samlede Antal er altsaa ca. 33000 Stykker. Med de meget store Magasiner maa Løvendals egen Samling anslaaes til henimod 50000 Stykker. Dertil kommer saa de betydelige Rester af Drewsens danske Billesamling, som Drewsen i sin Tid forærede Løvendal, men som i Betydning staa meget langt tilbage for Løvendals egen Samling. Skjønt altsaa en meget stor Del er færdig præpareret, mangle alle Stykker den nødvendige trykte Etikette, som skal angive dem som hidrørende fra Løvendals Samling, og i de fleste Tilfælde mangler den rette (d. v. s. den af Museet benyttede) Stedsetikette. Hertil kommer saa den største Del af Arbejdet, Indordningen, nemlig at skaffe de nye Stykker Plads i den gamle Samling. Ved Indførelse af de Løvendalske Stykker vil der i høj Grad bødes paa, at der i den største Del af den gamle Samling mangler Stedsbetegnelser.

Det nødvendige Arbejde med Optagelsen af Løvendals Samling vil formentlig kunne udføres jævnsides med det ovennævnte med Tovingerne (inkl. Dr. Hansens Samling) saaledes, at begge Arbejder antagelig ville kunne afsluttes i Løbet af 3 Aar fra nu af, hvis der dertil kan anvendes samme Tid og Arbejdskraft, som der for Øjeblikket bliver anvendt paa den danske Insektsamling.

2. *Generalsamlingen af Insekter* og den *Westermanske Samling* skulle sammenarbejdes til én fælles Samling, jfr. Ministeriets Skrivelse af 20de September 1899; til dette store Arbejde er der fra 1901 i 5 Aar bevilget 2000 Kr. aarlig.

Den oprindelige Generalsamling af Insekter har altid udgjort Hovedmassen af Afdelingens Materiale, og paa den er anvendt det meste af det ordinære Arbejde. Opstillingen var at betragte som fuldendt for de Aarsvingede, Tovingerne og Cikadernes Vedkommende. Af Billernes Orden vare de fleste Familier opstillede, Bladbillerne sammenstillede og kun de 3 smaa Familier Mariehøns, Endomycher og Erotyler ikke rørte; Tægernes Orden var sammenstillet. Af de Retvingedes Orden vare de første Familier: Ørentviste, Kakerlakker, Knælere, Spøgelser og Løvspringer opstillede. Ikke rørte vare Vaarfluer og Netvingernes Orden, og Sommerfuglene.

Strax da Bevillingen til Sammendragningen med den Westermanske Samling gaves, ophørte det ordinære Arbejde med Generalsamlingen. Det første Arbejde, som optoges, var med Sommerfuglenes Orden, som hidtil havde været meget forsømt. En fælles Samling, indtil Netsommerfuglene, nemlig omfattende Dagsværmere, Tuskmørkesværmere og Spindere, er nu opstillet. Af Billernes Orden er den store Familie Skarnbasserne med Eghjortene sammenstillet og opstillet; Bladbillerne Familie stærkt fremrykket i Opstilling og de Uligebenede i Sammenstilling.

Med Hensyn til Arbejdets Fremgang maa bemærkes, at Arbejdet har vist sig vanskeligere end paaregnet; jfr. Aarsberetning for 1901, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901.“

Under 22de Juni 1903 meddelte *Museumsraadet* Konsistorium, at det, efter fornyede Forhandlinger og efter at Raadets Formand paa dets Vegne havde forhandlet med Kvæstor, havde anset det for nødvendigt at opgive det i Skrivelse af 9de Februar s. A. indtagne Standpunkt og at tiltræde Kvæstors Forslag, dog under Forudsætning af, at der paa Finanslovsforslaget for 1904—1905 maatte kunne opnaas som ny Bevilling en Forøgelse paa Universitetets Udgiftspost 3. c. med et Beløb af 1000 Kr. som 1ste Bidrag af et 3aarigt Tilskud til ekstraordinære Arbejder ved Samlingen af danske Insekter, særlig foranledigede ved den i Museet i 1901 ved Gave fra afdøde Konservator Løvendal tilfaldne Samling af danske Biller.

I Henhold til Konsistoriums Indstilling i Skrivelse af 24de Juli 1903 bifaldt *Ministeriet* under 30te s. M.:

„1. at det under den ved Universitetets Lønningslov af 12te April 1892 for det zoologiske Museum bevilgede samlede Medhjælpssum af 3600 Kr. indbefattede Beløb af 1000 Kr., der ved Ministeriets Resolution af 5te Juli 1878 blev stillet til Disposition for Bestyreren af Museets 3die Afdeling til Ordningsarbejder ved de danske Insektsamlinger, indtil videre maa blive overført til Disposition for Bestyreren af Museets 2den Afdeling til Ordningsarbejder ved denne, bortset fra de konkologiske Samlinger, nærmere saaledes at Beløbet 1000 Kr. i Finansaaret 1903—1904 bliver ligelig at dele imellem de to Afdelinger, medens det fra Finansaaret 1904—1905, dette indbefattet, at regne helt tilfalder Museets 2den Afdeling;

2. at der paa Finanslovforslaget for 1904—1905 optages en Forhøjelse af Universitetets Udgiftspost 1. d., den samlede Lønningssum, med 600 Kr. til det zoologiske Museums 2den Afdeling, nemlig med 400 Kr til videnskabelig Assistance og 200 Kr. til manuel Assistance, saaledes at der gives Rigsdagen Meddelelse om, at det i Forbindelse med den nævnte Bevilling til manuel Assistance vil blive tilkjendegivet Afdelingens Bestyrer, at den under Universitetets Udgiftspost 3. c. indeholdte Bevilling til Afdelingens Virksomhed ikke maa anvendes til Assistance;

3. at der fremdeles paa Finanslovforslaget for 1904—1905 optages paa Universitetets Udgiftspost 3. c.:

a. en Forøgelse af denne Udgiftspost med et Beløb én Gang for alle af 2000 Kr. til Glas og Spiritus for det zoologiske Museums 2den Afdeling, væsentlig paa Grund af Optagelse i denne af Udbytte fra Ingolf-Expeditionen, og

b. en Forøgelse af samme Udgiftspost med et Beløb af 1000 Kr. som 1ste Bidrag af et 3aarigt Tilskud til ekstraordinære Arbejder ved Samlingen af danske Insekter, særlig foranlediget ved den Museet i 1901 ved Gave fra afdøde Konservator Løvendal tilfaldne Samling af danske Biller.“

Paa Finanslovforslaget for 1904—1905 blev paa Universitetets Udgiftsposter 1. d. og 3. c. stillet Forslag om de i Ministeriets Skrivelse anførte Beløb, jfr. Rigsdagstidende 1903—1904 Tillæg A. Sp. 1027—32 og 1041—42. Forslagene blevne vedtagne af Rigsdagen og Beløbene opførte paa Finansloven for 1904—1905.

b. Forhøjelse af Beløbet til det zoologiske Museums Fællesudgifter.

Under 18de Juni 1902 modtog Konsistorium et Andragende fra Museumsraadet for Universitetets zoologiske Museum om, at Museets Fællesudgifter maatte blive søgte forhøjede med 500 Kr. i Anledning af Museets forøgede Udgifter til Fragt og Porto samt Rengjøring. I Andragendet oplystes det, at den aarlige Bevilling til Museets Fællesudgifter paa Finanslovforslaget for 1893—94 blev forhøjet med 600 Kr. til Afholdelse af forøgede Udgifter til Opvarmning og Rengjøring i Anledning af Udvidelse af de zoologiske Undervisningslokaler i Kommunitetsbygningen paa Nørregade, nemlig med 300 Kr. til Opvarmning og 300 Kr. til Rengjøring. Ved samme Finanslovforslags 2den Behandling i Folkethinget tilkom yderligere 300 Kr. i Anledning af Afskaffelse af Afgift for Opbevaring af de Besøgendes Stokke og Paraplyer, hvilken Afgift hidtil var bleven anvendt til Dækning af Udgifter ved Rengjøringen. Bevillingen fordelte sig derefter saaledes: 1. Til litterære Hjælpemidler og Bogbinderarbejde, Fragt, Porto, Rengjøring, Kontor- og uforudsete Udgifter samt eventuelle ekstraordinære Tilskud til Afdelingerne 3550 Kr. og 2. til Brændsel og Belysning 2550 Kr., ialt 6100 Kr. Det bemærkedes, at der i de 3 sidste Finansaar intet havde kunnet afgives som Tilskud fra Fællesudgifter til Afdelingerne og at Beparelser under Post 2 ikke maatte anvendes til Dækning af Udgifter under Post 1, men blev at tilbagebetale i Universitetskvæsturen, samt at Udgifterne til Porto og Rengjøring for

Finansaaret 1894—95 : det første Finansaar, i hvilket de udvidede Undervisningslokaler helt vare tagne i Brug, udgjorde henholdsvis 294 Kr. 91 Ø. og 2346 Kr. 61 Ø., medens de nu vare stegne til henholdsvis 522 Kr. 68 Ø. og 2464 Kr. 45 Ø. Stigningen af Udgifterne til Rengjøring havde sin Aarsag i, at det for et Par Aar siden var nødvendigt at udvide Undervisningslokalerne med en lang Gang, til hvis Rengjøring der aarlig vilde medgaa 72 Kr., samt i Forhøjelse af Daglønnen for Konerne ved Hovedrengjøringerne, hvilken Forhøjelse androg ca. 70 Kr. aarlig. Udgifterne til den daglige Rengjøring, der udførtes af de til Portnerens Hustand hørende Kvinder, vare derimod ikke stegne. Portoudgifterne vilde yderligere stige, naar Loven om forhøjede Posttaxter traadte i Kraft den 1ste Oktober 1902.

I Skrivelse af 11te August 1902 bemærkede Universitetets Kvæstor angaaende Udgifterne til Fragt og Porto, at det vilde være bekjendt, at der i Loven af 29de December 1862 angaaende det kgl. naturhistoriske Museums Overgang til Universitetet § 1 i Henseende til det mineralogiske-geognostiske og det zoologiske Museum var udtalt, at disse Museers Hovedopgave skulde være ved Hjælp af de Kræfter, der staa til deres Raadighed, at anlægge og udvikle saavel almindelige videnskabelige Samlinger som derfra adskilte Samlinger, der tjene til at oplyse, saa fuldkomment som muligt, Landets Naturforhold, og navnlig for Dyrerigets Vedkommende fremstille saavel Arterne som disses Udvikling. Det vilde let ses, at denne Hovedopgave for det zoologiske Museum ikkun i ringe Grad kunde ventes løst, medmindre der i Landets Befolkning selv fandtes en levende Interesse for at indsende til Museet saadanne Fund, som kunde tænkes at være af Betydning. I de forløbne Aar havde Museet derfor ogsaa stræbt efter at komme i en saadan Forbindelse med Mænd, navnlig Lærere, rundt om i Landet, at disse altid vidste sig sikre paa en Paaskjønnelse af deres Meddelelser og blev interesserede i at faa Forklaring paa, i hvilken Retning deres Bestræbelser vilde kunne være til Gavn for Museet. Det var navnlig til Vedligeholdelse og Udvidelse af denne Forbindelse, at Museet burde ønskes stillet saaledes, at de fornødne Midler til Fragt og Porto ikke savnedes; allerede af denne Grund anbefalede Kvæstor særdeles Andragendet.

I Henhold til Konsistoriums Indstilling af 21de August 1902 til til Ministeriet blev til 2den Behandling i Folkethinget af Finanslovsforslaget for 1903—1904 stillet Forslag om Forhøjelse af Beløbet paa Universitetets Udgiftspost 3 c., det zoologiske Museum, med 500 Kr., jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 333—36. Forslaget blev tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Finansloven for 1903—1904.

4. Det Ferskvands-biologiske Laboratorium ved Furesøen.

Fra Dr. phil. C. Wesenberg Lund modtog Konsistorium under 10de Maj 1902 et Andragende om, at det Honorar af 1500 Kr. aarlig, som paa Universitetets Udgiftspost 7. k. er tillagt han som Leder af det ferskvands-biologiske Laboratorium ved Furesøen maatte blive forhøjet til 3000 Kr.

Dr. Wesenberg Lund bemærkede under Henvisning til sine tidligere Skrivelser og Univ. Aarb. for 1899—1901 følgende. Bygningen var Ingolf-Expeditionens Dækshus, der i 1897 med Bevilling fra Carlsbergfonden blev flyttet ned paa en af Grev Schulin overladt Grund ved Furesøen. Paa Finansloven for 1899—1900 blev bevilget foreløbig 1200 Kr. til Laboratoriets Drift, og paa Finansloven for 1900—1901 blev denne Sum ansat som fast aarlig Bevilling samtidig med, at der tildeltes ham et aarlig Honorar paa 1500 Kr. Efter hans Anmodning skulde af de ovennævnte 1200 Kr. 200 Kr. anvendes til at give ældre naturhistoriske Studerende, der havde sat sig Opgaver, som faldt indenfor Rammerne for Laboratoriets Undersøgelser, gratis Sommerophold ved dette. Paa Finansloven 1901—1902 blev bevilget yderligere 800 Kr. en Gang for alle, til Indkjøb af 2 Mikroskoper og Bøger, og den aarlige Bevilling 1200 Kr. blev forøget med 100 Kr. til aarligt Indkjøb af Litteratur, væsentlig til Brug for de Studerende. Indtil 1900 var han Assistent ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, men da denne Stilling, der krævede 3—6 Timers dagligt Arbejde, selvfølgelig var uforenelig med den nye Virksomhed, fratraadte han den, samtidig med at han tog Bopæl i Lyngby for at være Laboratoriet nærmere. Da han paa Finansloven for 1900—1901 ansøgte om en Bevilling til sig selv som Leder af Laboratoriet, anmodede han kun om 1500 Kr., fordi han den Gang lige havde faaet tildelt det Smithske Stipendiums store Lod (1000 Kr.) og forment, at han vilde beholde det i 3 Aar, hvilket ogsaa blev Tilfældet. I December 1901 blev den sidste Portion opbrugt; han havde da nydt Stipendiet i 6 Aar; da han ønskede at have en omfattende Undersøgelse over Ferskvandets Plankton afsluttet, inden han ansøgte Ministeriet om et forøget Tilskud, androg han Carlsbergfondets Direktion om en Bevilling paa 1000 Kr. til fortsat videnskabelig Virksomhed, der ogsaa blev ham tilstaaet. Denne Sum vilde nu ved Udgangen af 1902 være opbrugt, og hans Aarsindtægt var da kun 1500 Kr. (+ 4—500 Kr. som Redaktør og Medarbejder ved den zoologiske Sektion af Salmonsens Lexikon). Det var som Erstatning for de 1000 Kr., han mistede, da han havde opbrugt det Smithske Stipendium, og som Carlsbergfondets Direktion midlertidig tilstod ham, at han ansøgte om, at det ham paa Finansloven 1900—1901 bevilgede Honorar stort 1500 Kr. maatte blive forhøjet i hvert Fald med 1000 Kr.; men idet ogsaa hans Indtægt ved Salmonsens Lexikon om faa Aar vilde ophøre, var det, at han yderligere ansøgte om 500 Kr., altsaa ialt 1500 Kr. aarlig.

Med Hensyn til det ved Laboratoriet udførte Arbejde meddelte Dr. Wesenberg Lund følgende. Opgaverne for det Ferskvands-biologiske Laboratorium var i Overensstemmelse med de Statutter, der i 1899 blev lagte til Grund for dets Oprettelse, af en dobbelt Natur. Dets Hovedopgave er at udvide Kjendskabet til vore ferske Vandets Natur, deres Dyr- og Planteverden, desforuden at give Studerende, hvis Studier og Interesser falde sammen med Laboratoriets Opgaver, gratis Ophold ved dette og lette dem Adgang til Undersøgelser og Iagttagelser ude i Naturen. Ved Laboratoriets Oprettelse var han stærkt beskæftiget med en Undersøgelse vedrørende Rotiferernes Forplantningsforhold. Da han af mange

Grunde fandt det heldigst, at de Undersøgelser, der nu skulde paabegyndes, anlagdes med saa bred en Basis som mulig, samt at de mere specielle Undersøgelser udskødes til et senere Tidspunkt, lagde han foreløbig disse meget specielle Studier til Side. Samtidig satte han en dobbeltsidig Undersøgelse i Gang, dels vedrørende vore Søers Bundarter og Dybdeforhold, dels deres Plankton; begge vare planlagte og delvis paabegyndte allerede i 1897, men hans Stilling som Assistent ved Landbohøjskolen umuliggjorde i Tiden fra 1897—1900 deres Fuldendelse. Paa 5 længere Rejser i Jylland, talrige Rejser til sydsjællandske Søer og særlig indgaaende Studier over Furesøen blev Søernes Dybdeforhold og Bundarter studerede. Resultaterne vare nedlagte i Arbejdet: Studier over Søkalk, Bønnemalm og Søgytje i danske Indsøer (144 Pag. med engelsk Resumé og 3 Tavler) i Meddel. fra dansk geolog. Forening 1901. Ud fra disse Studier blev det ham hurtigt klart, at man burde tilstræbe at faa vore Søers Bund kortlagte, saaledes som det for Øjeblikket skete i Tyskland og Sverrig, samt Søernes Bundarter underkastede en mere indgaaende Behandling, end han var i Stand til at foretage. Han søgte derfor at faa denne Side af Undersøgelsen lagt ind under Danmarks geologiske Undersøgelse, en Plan, som foreløbig ikke lykkedes, men som iøvrigt aldeles ikke var opgivet. Hvad Planktonundersøgelserne angik, var der fra 9 af de største danske Søer siden December 1900 hver Maaned regelmæssig indkommet Planktonprøver, dels indsamlede af ham selv, dels indsendte af Fiskere, der vare blevne lejede til at udføre det dermed forbundne Arbejde. For at tilvejebringe dette Materiale havde han siden December 1900 selv foretaget 4 Jyllandsrejser, 16 Rejser til de sydsjællandske Søer, 22 til Esromsø samt selvfølgelig en Mængde Ekursioner til Furesøen. Da Bearbejdelsen af det meget store Materiale (ca. 900 Glas) vilde overstige en enkelts Kræfter, formaaede han en yngre Botaniker, Stud. mag. E. Larsen, til at deltage heri. I Forening med ham agtede han i Slutningen af 1902 at indgive et med talrige Tavler forsynet Arbejde vedrørende vore Søers Plankton til Videnskabernes Selskab. Indsamlingerne fra Bund- og Planktonundersøgelserne, som ikke længere kunne rummes i det lille Laboratorium ved Furesøen, havde Professor Warming godhedsfuldt lovet at give en foreløbig Plads i Botanisk Museum. Da det var blevet ham bekjendt, at der i Foraar og Sommer 1902 skulde afgaa forskjellige Expeditioner til Grønland og Færøerne, og da disse vore nordlige Bilandes Søer vare yderst lidt kjendte, var der fra Laboratoriet medgivet ovennævnte Expeditioner Planktonapparater, Glas, Instruxer etc. i Haab om, at der ad denne Vej kunde blive sat en 14 Dages Undersøgelse i Gang i vore alpine, arktiske Søer; lignende Apparater etc. bleve ogsaa sendte til Island.

Med Hensyn til Laboratoriets Stilling til de Studerende meddelte Dr. Wesenberg Lund følgende Oplysninger. I Sommermaanederne i Aarene 1897—1901 havde Laboratoriet ialt havt 14 Besøg (12 mandlige, 2 kvindelige) 2 af de Studerende havde besøgt Laboratoriet 3 Gange, en 2 Gange, 6 en Gang. Besøgene havde været 14 Dage à 1—1½ Maaned. 7 af de Studerende vare Zoologer, 2 Botanikere; iaar havde der foreløbig meldt

sig 3. De zoologiske Studerende havde beskæftiget sig med følgende Dyregrupper: Ostracoder, Copepoder, Daphnier, Donacia, Oligochæter, Planarier, Mollusker og Infusionsdyr, de botanisk Studerende med Characeer og Planktonalger, især Chlorophyceer. To af de Studerende erholdt Universitetets Guldmedaille, afd. Mag. sc. Søren Jensen for Besvarelsen af Prisopgaven angaaende Ostracoder og Copepoder, Stud. mag. Asger Ditlevsen for Oligochæterne; begge havde arbejdet paa Laboratoriet i 3 Somre, i 3 Uger til 1½ Maaned hver Sommer. Hans Tanke med at faa Studerende til at arbejde paa Laboratoriet var oprindeligt den: under de gunstigst mulige Forhold at give dem Lejlighed til at studere ude i det fri, samt lære dem at planlægge og paabegynde Undersøgelse ude i Naturen. Ad denne Vej lettere end ad nogen anden blev den unge klar over, hvorvidt han virkelig var i Besiddelse af Iagttagelsesevne, og netop saadanne Studier vare mere end de fleste andre i Stand til at øge Evnen til Iagttagelse, hvis en saadan fandtes, og derigjennem skærpe Vedkommendes Lyst og Energi. Naar de Studerende havde arbejdet med den ofte forbausende Flid og Ihærdighed, som de under Opholdet ved Laboratoriet faktisk havde udvist, og som de i faunistisk Henseende ofte mærkelig store Resultater vare det bedste Bevis for, da skyldtes dette vistnok for en Del de ganske ubundne Former, under hvilke de havde kunnet drive deres Studier, men dels og vistnok ganske overvejende dette, at disse Studier i det fri og over den levende Organisme, havde tiltalt dem og vakt en stadig stigende Trang til Undersøgelse. Regelmæssig Undervisning af nogen som helst Art var i Overensstemmelse med Laboratoriets Bestemmelser ikke bleven dem til Del; han havde indskrænket sig til at anvise dem gunstige Lokalteter med Hensyn til den Opgave, de i Almindelighed havde stillet sig, givet dem en Del praktiske Vink vedrørende Studiet i det fri og af det frisk hjembragte Materiale, men iøvrigt saa vidt muligt overladt dem til sig selv. Det laa oprindeligt udenfor hans Tanke, at de Ferskvands-biologiske Undersøgelser i og for sig selv skulde blive befordrede ved de Studerendes Arbejder. Men idet de i de sidste Aar fra Universitetet udsatte zoologiske Prisopgaver alle angik Ferskvandsfaunaen, og disse blev besvarede af dygtige og meget energiske unge Studerende, blev vort Kjendskab til Ferskvandsfaunaen paa Omraader, der ikke vare blevne undersøgte siden O. F. Müllers Tid, hurtigt meget væsentligt forøget. Han henviste her til Bedømmelsen over afdøde Mag. sc. Søren Jensens og Stud. mag. Ditlevsens Prisopgaver. Begge havde indsamlet den langt overvejende Del af Materialet under deres Sommerophold ved Laboratoriet eller paa Rejser foretagne sammen med ham. Idet ogsaa enkelte af de andre Studerende havde lagt deres Opgaver paa en bred Basis og stadig fortsatte dem, syntes det som om disse Undersøgelser i meget væsentlig Grad vilde virke fremmende paa de Hovedformaal, med hvis Løsning for Øje Laboratoriet blev oprettet.

Til yderligere Bedømmelse af, hvor nødvendigt det var for ham, at der blev ydet ham Erstatning for de 1000 Kr., han mistede i Indtægt, da det Smithske Stipendium ophørte, bemærkede han, at da Hovedmassen af Undersøgelserne var knyttet til bestemte og meget forskellige Aarstider,

og mange krævede Rejser næsten til enhver Tid af Aaret, var Skoletimer ganske uforenelige med hans øvrige Virksomhed. I de kommende Aar vilde han endvidere være saa stærkt optaget af Bearbejdelsen af Materiale og Udarbejdelse af Manuskript, dels vedrørende Plankton, dels Rotiferer, at han meget nødigt vilde gribe til Udarbejdelse af betalbare populariserende Arbejder, selv om saadanne maatte tilbyde sig.

Konsistorium indsendte under 14de Juni 1902 til Ministeriet Ansøgningen tilligemed en Erklæring af 2den s. M. fra det matematisk-naturvidenskabelige Fakultet, hvori dette udtalte, at det paa Grund af Dr. Wesenberg Lunds Fortjenester med Hensyn til Undersøgelsen af Livet i vore ferske Vande paa det varmeste anbefalede hans Andragende, idet Fakultetet til bedre Vurdering af hans Virksomhed vedlagde Afskrifter af særdeles anbefalende Udtalelser af Professorerne Warming, Jungersen og Ussing. Fakultetet bemærkede derhos, at det syntes naturligt, naar Bevillingen forhøjedes, at Institutionen blev kaldt „Universitetets ferskvandsbiologiske Station“, og at Dr. Wesenberg Lund opførtes i Lektionskatalogen mellem Fakultetets midlertidige Docenter som givende Undervisning paa Stationen.

I Skrivelse af 25de s. M. meddelte Ministeriet Konsistorium, at der ikke var nogen Udsigt til for Tiden at opnaa nogen større Bevilling i dette Øjemed, og at Ministeriet derfor beklagede ikke at kunne foretage noget i Sagen.

5. De lægevidenskabelige Instituter.

a. Anskaffelser til Brug ved Undervisningen i Retsmedicin.

Paa Finanslovforslaget for 1903—1904 blev efter et af det lægevidenskabelige Fakultet anbefalet Andragende fra Professor, Dr. med. K. Pontoppidan under Universitetets Udgiftspost 3. q., det hygiejniske Laboratorium, stillet Forslag om et ekstraordinært Beløb af 3070 Kr. til Anskaffelse af Undervisningsmateriel til Brug ved Undervisningen i Retsmedicin, med følgende Bemærkninger. Professor Pontoppidan havde til Begrundelse af sit Andragende anført, at han efter i to Semestre at have ledet Undervisningen i Retsmedicin havde følt det som et stort Savn, at der ikke forelaa nogetsomhelst Undervisningsmateriel, saa at han havde været henvist til rent theoretiske Forelæsninger og Examinatorier. I denne Form var Faget ganske vist hidtil blevet foredraget, men det maatte anses for særdeles ønskeligt, at Undervisningsmaaden ændredes med særligt Hensyn til den praktiske Læges Behov. Ønskeligheden heraf var bleven saa meget større, som ifølge Anordning af 14de Juli 1902 om en Omordning af den lægevidenskabelige Embedsexamen Examinationen i Retsmedicin fremtidig skulde foregaa mundtlig i Stedet for skriftlig. Det nødtørftigste Grundlag for et retsmedicinsk Undervisningsmateriel vilde efter Professor Pontoppidans Skjøn, støttet paa anstillede Undersøgelser og Efterspørgsler, kunne tilvejebringes ved følgende Anskaffelser: et Mikroskop med Tilbehør 1500 Kr., Lessers Atlas der gerichtlichen Medicin 120 Kr., Hylder, Skabe og Reol 450 Kr., Glas og andre Utensilier til Opbevaring af Preparater 800

Kr. samt Bakker, Instrumenter og Redskaber til Præparation og Demonstration 200 Kr., ialt 3070 Kr., jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg A. Sp. 1085—86.

Forslaget blev vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Finansloven for 1903—1904.

b. Bevilling til Anskaffelse af et Tidsskrift til det pathologisk-anatomiske Institut.

Under 20de Februar 1903 indsendte Konsistorium et af det lægevidenskabelige Fakultet anbefalet Andragende fra Professor, Dr. med. J. Fibiger med paategnet Tilslutning fra Professor, Dr. med. C. J. Salomonsen om en Bevilling af 800 Kr. til det pathologisk-anatomiske Institut til at købe et afdøde Konferensraad, Dr. med. C. Reisz's Dødsbø tilhørende Exemplar af Virchows Archiv für pathologische Anatomie und Physiologie und für klinische Medicin. Det oplystes, at der af dette berømte Tidsskrift, der er det betydningsfuldeste Tidsskrift for Studiet af den pathologiske Anatomi, og som indeholder saa godt som alle de mest værdifulde og grundlæggende Arbejder i denne Videnskab, i Institutet kun fandtes et af afdøde Professor, Dr. med. C. Levy skænket, meget ukomplet Exemplar, som desværre var saa ufuldstændigt, at ikke mindre end 62 Bind manglede, mellem hvilke de 59 første og tildels mest betydningsfulde, indeholdende de klassiske Arbejder fra den moderne pathologiske Anatomis første Tid. At supplere det manglende Exemplar havde ikke været muligt, dels fordi det var et ganske tilfældigt og sjældent Træf at finde netop de manglende Bind udbudte til Salg, dels fordi der i saa Fald af Bogantikvarer forlangtes en overordentlig høj Pris, 450—550 Kr., for disse sjældne og højt skattede Aargange. Det Konferensraad Reisz's Dødsbo tilhørende Exemplar naaede op til Aaret 1899 inklusive og bestod af 159 godt indbundne og vel konserverede Bind. Som passende Pris maatte sættes 800 Kr., en Pris, der ogsaa vilde kunne faas ved Salg i Udlandet. Da det maatte anses for i højeste Grad usandsynligt, at der nogensinde senere atter skulde tilbyde sig en Lejlighed som den foreliggende til at erholde Tidsskriftet til saa billig Pris — komplette Exemplarer kunde for Tiden ikke købes hos Antikvarerne under en Pris af 1200—1300 Kr., og Værdien steg stadig — følte Professor Fibiger sig forpligtet til at søge om en Bevilling, hvorved Institutet kunde komme til at besidde Virchows Arkiv i komplet Stand, hvad der vilde være af den allerstørste Betydning for Undervisningen i pathologisk Anatomi og for Institutets Drift og videnskabelige Arbejder, under hvis Udførelse man ved utallige Lejligheder var nødt til at benytte Afhandlinger, der netop indeholdtes i de Aargange, som Institutet ikke besad. Ogsaa paa anden Maade vilde Anskaffelsen af Tidsskriftet være til Gavn for Universitetet, idet nemlig det forhaanden værende ukomplette Exemplar, ca. 100 Bind, hvis et komplet tilvejebragtes, vilde kunne overgaa til Universitetets Laboratorium for medicinsk Bakteriologi, der ikke besad noget Bind af Arkivet hvis senere Aargange vare særligt rige paa bakteriologiske Arbejder. Professor Salomonsen udtalte, at han vilde anse det for ganske overordentlig betydningsfuldt for

det medicinsk-bakteriologiske Laboratorium, dersom det kunde komme i Besiddelse af et stort Afsnit af Tidsskriftet, hvis Kostbarhed gjorde dets Anskaffelse umulig for Laboratoriet.

I Henhold til Konsistoriums Indstilling af 20de Februar 1903 blev til 2den Behandling i Folkethinget af Forslaget til Lov om Tillægsbevilling for 1902—1903 stillet Forslag om Optagelsen af et ekstraordinært Beløb af 800 Kr. under Universitetets Udgiftspost 3. i., det patologisk-anatomiske Institut, til Erhvervelse af fornævnte Tidsskrift, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 1281—84 og 1387—88. Forslaget blev tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Tillægsbevillingslov for 1902—1903.

c. Bevillinger i Anledning af Udførelsen af en Del af de lægelige Forretninger i Kjøbenhavn.

Under 8de Oktober 1902 udbad Kirke- og Undervisningsministeriet sig Konsistoriums Erklæring i Anledning af en Skrivelse af 29de September s. A. fra Justitsministeriet, hvori dette Ministerium meddelte, at det fra Politidirektøren i Kjøbenhavn havde modtaget Indberetning om, at Reservelæge ved St. Johannes Stiftelse T. G. Borries, der af Justitsministeriet under 10de Januar 1901 havde erholdt Konstitution til under den daværende Vakance i Retslægeembedet at udføre de med dette Embede forbundne medico-legale Forretninger ved Kjøbenhavns Politi, ogsaa efter Overlæge Pontoppidans Udnævnelse til Professor i Retslægevidenskab og Hygiejne havde udført de nævnte Forretninger, idet Professor Potoppidan havde erklæret, at han ikke ansaa sig forpligtet til at udføre disse, saa længe der ikke bestod et medico-legalt Institut, samt at Reservelæge Borries ikkun indtil den 31te Marts 1902 havde modtaget Honorar, 50 Kr. maanedlig, for Hvervets Udførelse, og at han fremtidig maatte kræve mindst det dobbelte Honorar for en Fortsættelse af den paagjældende Virksomhed. Justitsministeriet havde udbedt sig en Udtalelse fra Kirke- og Undervisningsministeriet med Hensyn til, at den nævnte Universitetslærer efter det saaledes oplyste ikke ansaa sig forpligtet til at udføre de paagjældende, i Henhold til allerhøjeste Resolution af 10de November 1866 til det af ham nu beklædte Embede henhørende Forretninger.

Konsistorium indsendte under 11te November 1902 en Udtalelse fra det lægevidenskabelige Fakultet tilligemed en Erklæring fra Professor, Dr. med. K. Pontoppidan, hvori denne bemærkede, at han ikke kunde vedkjende sig den i Justitsministeriets Skrivelse tillagte Ytring, at han ikke ansaa sig forpligtet til at udføre de omhandlede Forretninger, saa længe der ikke bestod et medico-legalt Institut. Noget saadant havde han ikke erklæret, da der overhovedet aldrig var afæsket ham nogen Erklæring angaaende det paagjældende Forhold. Derimod havde han vel lejlighedsvis udtalt, at han efter at være bleven bekendt med, at der forinden hans Embedstiltrædelse var truffet en Ordning af nævnte Forhold, efter hvilken det var overdraget Reservelæge Borries mod et Vederlag at udføre de medico-legale Sektioner, ikke fandt sig foranlediget til at røre ved denne Sag, men maatte forholde sig afventende. Med Hensyn til sine Forplig-

telser til at udføre de oprindelig til Retslæge-Embedet hørende Forretninger henviste han til den Form, i hvilken hans indehavende Embede var opslaaet ledigt, idet Opslaget kun lød paa Professoratet uden nogen Antydning af, at der dertil var knyttet andre Forretninger end Lærergjerningen ved Universitetet. Efter at have gjort sig bekjendt med Indholdet af kgl. Resolution af 10de November 1866 erkjendte han vel, at de omhandlede Forretninger, der historisk udgjorde et udsvømmet Stykke Stadslæge-Embede, havde været henlagt til Docenten i Retslægevidenskab. Men senere vare disse Forretninger blevne yderligere udstykkede, idet de ved kgl. Resolution af 25de Juli 1888 delvis vare henlagte til Overlægen ved Kommunehospitalets 6te Afdeling, som herfor oppebar et aarligt Honorar. Efter at det oprindelige Retslæge-Embede saaledes var opløst, stod Forholdets Natur ham ikke ganske klart, og det syntes ham navnlig tvivlsomt, om der med Rette kunde tales om en „Vakance i Retslæge-Embedet“, idet han ikke saa rettere, end at et saadant Embede ikke eksisterede. For saa vidt det imidlertid paany maatte blive Docenten i Retsmedicin paalagt at udføre de medico-legale Obduktioner, henledte han Opmærksomheden paa, at han ikke havde hverken Lokale, Personale, Materiel eller fornødne Utensilier til Raadighed for Udførelsen af disse Forretninger. Skulde derfor den omhandlede Forpligtelse blive ham paalagt, vilde han være nødsaget til at anmode om, at den Myndighed, fra hvilken Paalæget udgik, tillige vilde give Anvisning paa, hvor og hvorledes han vilde blive sat i Stand til at bestride det ham paalagte Arbejde.

Fakultetet udtalte, at det ansaa det for uomtvisteligt, at det paalaa Docenten i Retslægevidenskab at udføre de retslige Obduktioner, det i sin Tid var paalagt Stadsfysikus i Kjøbenhavn at udføre, hvilket ogsaa betragtedes som ønskeligt for Undervisningens Skyld. Da der endnu ikke ved Universitetet fandtes noget retsmedicinsk Institut, hvor disse Obduktioner kunde udføres, anmodede Fakultetet indtrængende om, at der gjordes Skridt til, at der indtil dettes Oprettelse stilledes det fornødne hertil egnede Lokale, Instrumentarium og Assistance til Professorens Disposition, ligesom ogsaa at der betids blev givet ham Underretning om, at en saadan Sektion skulde finde Sted.

Under 3die Januar 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det havde tilskrevet Professor Pontoppidan, at det paahvilede Docenten i Retslægevidenskab ved Kjøbenhavns Universitet at udføre de retslige Obduktioner, som det i sin Tid var paalagt Stadsfysikus i Kjøbenhavn at udføre, hvorhos Ministeriet havde anmodet ham om fra den 1ste s. M. at ville udføre de nævnte Forretninger.

Ved Skrivelse af 21de Februar s. A. meddelte Ministeriet Konsistorium, at Professor Pontoppidan — ifølge modtagne Skrivelser fra Justitsministeriet og Kjøbenhavns Kriminal- og Politiret — ikke havde fundet sig foranlediget til i fuldt Omfang at overtage de medico-legale Forretninger, idet han kun syntes at anse sig forpligtet til at foretage de retslige Obduktioner, men ikke de øvrige forefaldende Forretninger. Justitsministeriet havde derfor anmodet om, at det maatte blive foranlediget, at

Professor Pontoppidan fudt ud overtog, hvad der efter den bestaaende Ordning paahvilede ham. I Anledning heraf anmodede Ministeriet, der ikke af de tidligere Udtalelser i Sagen kunde skjønne, om det var Konsistoriums og det lægevidenskabelige Fakultets Opfattelse, at kun de retslige Obduktioner eller ogsaa andre medico-legale Forretninger paahvilede Docenten i Retslægevidenskab, Konsistorium om at indhente en nærmere Erklæring fra Fakultetet.

Under 31te Marts 1903 indsendte Konsistorium en Erklæring af 19de s. M. fra Fakultetet, hvori dette bemærkede, at det, efter nøjere at have undersøgt Sagen, udtalte som sin Formening, at de omtalte medico-legale Forretninger, sikkert maatte paahvile Docenten i Retsvidenskab. Professor Pontoppidan var ogsaa fuldt ud villig til at paatage sig disse og havde erklæret overfor Fakultetet, at Grunden til, at han ikke havde udført dem, maatte søges i, at han intet Paalæg og ingen Opfordring havde modtaget i saa Henseende; i Ministeriets Skrivelse af 3die Januar 1903 paalagdes det ham kun at udføre de retslige Obduktioner, og af de kgl. Resolutioner af 10de November 1866 og 25de Juli 1888 fremgik ikke med Tydelighed, hvilke Funktioner, der paahvilede ham udover de retslige Obduktioner. Fakultetet bemærkede, at Professor Pontoppidan imidlertid samtidig havde fremhævet Nødvendigheden af, at der gaves ham den til Udførelsen af disse forskellige medico-legale Forretninger og deres Frugtbargjørelse for Undervisningen nødvendige personlige og pekuniære Assistance.

I Henhold til Professor Pontoppidans af Fakultetet og Konsistorium anbefalede Andragende blev der paa Finanslovforslaget for 1904—1905 under Universitetets Budget under en ny Udgiftspost, 7. p., optaget et Beløb af 2800 Kr., og ekstraordinært 265 Kr. med følgende Bemærkninger, jfr. Rigsdagstidende 1903—1904 Tillæg A. S. 1057—58. Efter at det var blevet paalagt Professoren i Retsvidenskab, Dr. med. K. Pontoppidan, fra 1ste Januar 1903 at regne, foruden at foretage de retslige Obduktioner, tillige at udføre de øvrige i Henhold til kgl. Resolution af 10de November 1866 fra det ved Lov 4de Marts 1857 §§ 11 og 13, jfr. Vedtægt for Kjøbenhavns Kommunalanliggender af 30. December 1857 § 9, oprettede Stadslægeembede i Kjøbenhavn under Docenten i Retslægevidenskab henlagte medico-legale Forretninger, havde Professor Pontoppidan anholdt om, at der for Udførelsen af disse Forretninger maatte blive bevilget ham et Honorar af 1000 Kr. aarlig i Lighed med, hvad der var sket for den Del af de nævnte Forretningers Vedkommende, der var henlagt til Overlægen for Kommunehospitalets 6te Afdeling, hvem der for disse Forretningers Udførelse var tillagt et aarligt Honorar af 1000 Kr. under Finanslovens § 26, III. 6. For i fuldt Omfang at kunne blive sat i Stand til at overtage disse Forretninger havde Professor Pontoppidan endvidere anholdt om, at der maatte blive ydet ham den til Udførelsen af dem og deres Frugtbargjørelse for Undervisningen nødvendige personlige og pekuniære Assistance, saaledes at der blev ansat en Assistent under Professoren i Retslægevidenskab med den for Assistenten under det lægevidenskabelige Fakultet sædvanlige Lønning af 1200 Kr. aarlig samt bevilget et Annuum

til Afholdelse af de med Undersøgelserne og Obduktionerne forbundne Udgifter, hvis Størrelse foresloges ansat til 600 Kr. Endelig havde Professor Pontoppidan anholdt om, at der maatte blive bevilget 265 Kr. en Gang for alle til Anskaffelse af følgende nødvendige Instrumenter og Apparater, nemlig: Apparater til Maaling og Vejning 75 Kr., Obduktionsinstrumenter 120 Kr., Lupe 15 Kr., Bakker og Glas 30 Kr., andre Uten-silier 25 Kr., til Brug ved Udførelsen af medico-legale Obduktioner indenfor Kjøbenhavns Retskreds, der i sin Tid vilde kunne overføres til og indgaa i Inventariet for det paatænkte retsmedicinske Institut paa Rigshospitalet, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 623—24.

Forslaget blev vedtaget af Rigsdagen og Beløbene optagne paa Finansloven for 1904—1905.

d. Aarlig Bevilling til Udgifter ved det dermatologiske Laboratorium paa Kommnehospitalet.

Under 15de Juli 1902 udbad Ministeriet sig Konsistoriums Erklæring over et Andragende fra Overlæge ved Kommnehospitalets 4de Afdeling, Professor, Dr. med. Haslund, hvem det er overdraget som ordinær Docent at holde Forelæsninger over Hudens og de veneriske Sygdomme for de lægevidenskabelige Studerende, om en aarlig Bevilling paa 1000 Kr. dels til Lønning for en Mand til Hjælp ved Undervisningen i fornævnte Sygdomme dels til Anskaffelse af Apparater og Laboratoriegenstande. Professor Haslund bemærkede i sit Andragende, at Arbejdet med et udtømmende Studium i alle Retninger af det forhaanden værende og altid overvældende store Materiale ved den stigende Udvikling af Kjendskabet til fornævnte Sygdomme blev saa betydeligt, at det maatte anses for ganske nødvendigt at have Hjælp ved disse Arbejder, navnlig hvor de gik i kemisk-bakteriologisk og fysio-pathologisk Retning. Hospitalsbestyrelsen ansaa sig ikke forpligtet til at yde en saadan Understøttelse, da det Arbejde, der skulde udføres, jo ene blev til Gavn for Undervisningen gennem Forelæsninger og Demonstrationer og ikke tog Sigte paa selve Helbredelsen af de Syge, hvad der jo var Hospitalets Opgave; de assisterende Læger, der jævnlig skiftede, vare som oftest ikke i Stand til at udføre disse mere videnskabelige Undersøgelser, og man var vel heller ikke berettiget til at fordre saadant Arbejde af dem. Professor Haslund tænkte sig den foreslaede Sum anvendt dels til manuel Assistance, Lønning af en yngre og med disse Undersøgelser fortrolig Mand, dels til Anskaffelse af saadanne Apparater og Laboratoriegenstande, som Kjøbenhavns Kommune — paa Grund af Formaalet — ikke vilde anskaffe. Han bemærkede, at det fulgte af sig selv, at de Instrumenter, Apparater og lignende, som han ansaa det nødvendigt at anskaffe, blev knyttede til Laboratoriet som Universitetets Ejendom.

Konsistorium henviste i Skrivelse af 23de August 1902 til Ministeriet til, at der paa Finansloven for 1901—1902 var blevet bevilget et ganske lignende aarligt Tilskud til Udgifter ved det psykiatriske Laboratorium paa Kommnehospitalet, jfr. Univ. Aarb. f. 1900—1901 S. 790.

I Henhold til det lægevidenskabelige Fakultets og Konsistoriums

Anbefaling blev der til 2den Behandling i Folkethinget af Finanslovsforslaget for 1903—1904 stillet Forslag om Optagelse paa Universitetets Budget som Udgiftspost 7. o., til Udgifter ved det dermatologiske Laboratorium paa Kommunehospitalet, 1000 Kr. Forslaget blev tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Finansloven for 1903—1904.

e. Bevilling til Lønning for en ny klinisk Assistent ved det kgl. Frederiks Hospital.

Fra Kirke- og Undervisningsministeriet modtog Konsistorium under 23de Juni 1902 et af Lægeraadet og Inspektøren for det kgl. Frederiks Hospitals anbefalet Andragende fra Overlægen ved Hospitalets medicinske Afdeling A., Professor, Dr. med. C. Gram om, at der maatte blive oprettet en ny klinisk Assistentplads ved den af ham bestyrede Afdeling. Det oplystes, at der i Finansloven for 1900—1901, jfr. Rigsdagstidende 1899—1900 Tillæg B. Sp. 459—60 under Hospitalets Budget blev indrettet en Post som Assistent med Forpligtelse til at lede Hospitalets Poliklinik samt iøvrigt, saa vidt Tiden maatte tillade det, assistere paa Hospitalet. Det havde imidlertid vist sig, at Ledelsen af Polikliniken helt optog denne Assistents Tid, og at derfor Overlægen ved den medicinske Afdeling helt maatte savne den for ham ved Indretningen af fornævnte Assistentplads forudsatte kliniske Assistance med mikroskopiske, bakteriologiske og fysiologisk-kemiske Undersøgelser, som utvivlsomt ikke kunde undværes ved Undersøgelser af Patienter med indvendige Sygdomme.

I Henhold til Konsistoriums Anbefaling blev der til 2den Behandling af Finanslovsforslaget for 1903—1904 under Universitetets Udgiftspost i. d., den samlede Lønningssum, optaget et Beløb af 1200 Kr. til Lønning af en klinisk Assistent ved fornævnte Hospital, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 331—34. Forslaget blev tiltraadt af Folkethingets Finansudvalg, vedtaget af Rigsdagen og Beløbet optaget paa Finansloven for 1903—1904.

f. Forskjellige Sager.

Under 14de Juli 1903 meddelte Ministeriet Konsistorium, at det i Henhold til et Andragende fra Bestyreren af *det normal-anatomiske Museum* havde tilladt, at der ved Museet, ved hvilket der var ansat to Assistenters med aarlige Lønninger af henholdsvis 400 Kr. og 600 Kr., fra 1ste Oktober s. A. at regne midlertidig i Stedet for disse to Assistenters antoges *én Assistent* med en aarlig Lønning af 1000 Kr. og med Forpligtelse til at deltage i Arbejdet ved Undervisningen af de Studerende og ved Museet baade om Formiddagen og om Eftermiddagen.

— Da Bestyreren af *det farmakologiske Institut* havde oplyst, at det erstattelige *Inventarium* i Institutet, der vilde være at holde *forsikret mod Ildsvaade*, mentes at have en Værdi af 25000 Kr., medens Forsikringssummen fra tidligere Tid kun udgjorde 7000 Kr., bifaldt Ministeriet, efter Konsistoriums Indstilling, under 24de September 1902, at Inventariet for Fremtiden forsikredes for et Beløb af indtil 25000 Kr., saaledes at den

aarlige Assurancepræmie udrededes under Universitetets Udgiftspost 9. b. 1., Skatter, Afgifter og Assurancepræmie.

— Paa Finansloven for 1903—1904 blev den paa Universitetets Udgiftspost 4. a. til Afholdelse af Udgifterne ved de lægevidenskabelige Instituters Bygninger i Bredgade 62 og Fredericiagade 18 bevilgede Sum af 5200 Kr. forhøjet med 800 Kr., da *Udgifterne til Kogegas og Belysningselektricitet* paa Grund af den stigende Benyttelse af Institutterne stadig blev større og større, jfr. Rigsdagstidende 1902—1903 Tillæg B. Sp. 335—38. Ved Skrivelse af 29de Maj 1903 bifaldt Ministeriet, at Summen for Finansaaret 1902—1903 maatte overskrides med 615 Kr. 89 Øre.

— Under 19de Marts 1903 bifaldt Ministeriet, at der af Universitetets Udgiftspost 10, forskellige løbende og ekstraordinære Udgifter, for Finansaaret 1902—1903 maatte afholdes et Beløb af 397 Kr. 15 Ø. til Anskaffelse af *et Kvindefantom* til Anvendelse ved Undervisningen i Fødselsvidenskab og Fødselshjælp paa den kgl. Fødsels- og Plejestiftelse.

— Ved Skrivelse af 19de Maj s. A. meddelte Ministeriet Tilladelse til, at Universitetets Udgiftspost 7. g., Bidrag til *poliklinisk Undervisning i Fødselsvidenskab*, for Finansaaret 1902—1903 maatte overskrides med 77 Kr. 55 Øre.

— Ministeriet bifaldt ved Skrivelse af 29de December 1902, at der til Udarbejdelse af en let overskuelig Samling af og *Oversigt over* de forskellige bestaaende *Legater og Stipendier* for medicinske Studenter og Kandidater disponeredes over det under Universitetets Udgiftspost 4, særegne Udgifter til det lægevidenskabelige Fakultet, i Finansaaret 1902—1903 til ekstraordinære Udgifter bevilgede Beløb af 100 Kr.

VIII. Universitetets Forhold ud ad til.

1. Indbydelse til fremmede Universiteters Jubelfester m. m.

Fra *Universitetet i Oxford* modtog Kjøbenhavns Universitet i April 1902 en Indbydelse til at lade sig repræsentere ved den Fest, der afholdtes den 8de og 9de Oktober s. A. til Minde om, at det var 300 Aar siden Aabningen af det af Sir Thomas Brodley stiftede Bibliothek fandt Sted. Professor, Dr. med. C. Bohr mødte som Kjøbenhavns Universitets Repræsentant og overbragte følgende Hilsen:

Rector Senatusque Academicus

Universitatis Hauniensis

Universitati Oxoniensi

S. P. D.

Quod ex litteris Vestris comperimus Vos natalicia Bibliothecae Academiae Vestrae trecentos abhinc annos instauratae celebrare statuissse simulque memoriam Fundatoris eius, Thomae Bodleii, viri clarissimi, pia et grata recordatione renovare, summo id Vestro iure Vos facere censemus, et omnes ubique artium liberalium cultores id adprobaturus esse nobis persuasum est. Vix enim per totum terrarum orbem ulla alia reperitur bibliotheca, quae, sive thesaurus ibi collectos spectes sive venerabilem